

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
2013 Pomáz, Jókai u. 2.
06-26-325-325
iroda@hetszinvirag.pomaz.hu
OM: 202822

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény pedagógiai programja

Készítette: Szalontai Katalin
Intézményvezető

2019

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
2. Helyzetelemzés.....	4
2.1 Városunk óvodai és bölcsődei helyzetképe:.....	4
2.2 Személyi és tárgyi feltételek:	4
2.3 Az intézményegységek adatai, elérhetőségeik:	5
2.4 Az óvodák személyi állománya.....	6
3. A többcélú intézmény általános nevelési koncepciója.....	6
4. A bölcsőde szakmai programja	6
5. Óvodai nevelésünk célja:	6
5.1 Óvodáink gyermekképe:	7
5.2. Pedagógusképünk.....	7
5.3 Óvodaképünk	7
5.4 Különleges bánásmódot igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését biztosító tevékenységek, feladatok.....	8
6. Óvodai nevelésünk feladatrendszere	9
6.1. Egészséges életmód alakítása.....	10
6.2. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció biztosítása	10
6.3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	11
7. Az óvodai élet tevékenységi formái	12
7.1. Játék.....	12
7.2. A tevékenységben megvalósuló tanulás.....	13
7.3. Munka.....	14
8. Hagyományok, ünnepek, hagyományápolás, népszokások az intézményben	14
9. Saját nevelési programunk speciális területei	15
9.1 A szervezett tanulási folyamat heti rendje	15
9.2 A tanulás tartalma.....	15
9.2.1 A külső világ tevékeny megismerése	15
9.2.2 Matematika.....	17
9.2.3 Művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása:	18
9.2.3.1 Verselés, mesélés.....	18
9.2.3.2 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	19
9.2.3.3 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	20
9.2.4 Mozgás	21
10. Nemzetiségi nevelés.....	22
10.1. A nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladata.....	22
10.2. Nemzetiségi nyelv fejlesztése	23

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

10.3. Hagyományok, ünnepek.....	23
10.4. A nemzetiségi csoportok sajátos feladataiból adódó kapcsolatai.....	26
11. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	34
12. Az intézmény partnerkapcsolatai, átmenetek.....	35
13. Gyermekvédelem	38
14. Szakirodalom.....	41
15. Legitimációs záradék.....	44
1.sz. Melléklet	46
ESZKÖZJEGYZÉK	46

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

1. Bevezetés

Székhely intézmény a **Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde**, tagintézményei a **Napsugár Tagóvoda**, a **Mesevölgyi Tagóvoda**, a **Mesedombi Tagóvoda**, **Mesevár Tagóvoda** és a **Pomázi Bölcsőde**.

2. Helyzetelemzés

2.1 Városunk óvodai és bölcsődei helyzetképe:

Pomáz dinamikusan fejlődő agglomerációs település, ahol a gyermeklétszám a fővárosból kiköltöző fiatal családok jóvoltából folyamatosan növekszik. Városunk Budapesttől néhány kilométerre fekszik, így a felnőtt lakosság túlnyomó része a fővárosba jár dolgozni. Ezt elsősorban a jó közlekedési lehetőségek teszik lehetővé. Az „ingázó” életmód következtében a családok részéről nagy az igény gyermekeik intézményes elhelyezésének megoldására napközi otthonos rendszerben.

Ezt a napközi otthonos ellátást a városban hosszú évek óta jórészt az önkormányzat által fenntartott óvodák és a bölcsőde látják el, kisebb részben magánóvodák, családi napközik. Óvodáinkban a felvétel óvodakörzetek szerint történik. A magas gyermeklétszám miatt az óvodai csoportok szükség esetén a törvényben meghatározott létszámhatáron felül működnek. Pomáz hagyományosan soknemzetiségű település, ahol a különböző nemzetiségek együtt élése során mindig is lehetőség volt az identitás megőrzésére. E hozzáállás eredménye a sok éve működő szerb, illetve német nemzetiségi óvodai csoport, ahová a gyermekek a szülei írásos nyilatkozata alapján kerülhetnek. Hagyományos nyitottságunk következtében a különböző óvodai csoportokba járó, és családi kötelékei alapján más nemzethez is kötődő, nemzetiségi, illetve migráns gyermekek számára is biztosítjuk önazonosságuk megőrzését, ápolását, társadalmi integrációjukat.

2.2 Személyi és tárgyi feltételek:

A Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde öt óvodaépületet és egy bölcsődét foglal magában. A működéshez szükséges alapvető személyi feltételek a tagintézmények többségében biztosítottak. A tárgyi feltételek lehetővé teszik a működést, az épületek és a tárgyi eszközök folyamatos pótlása, állagmegóvása szükséges és kötelező feladat.

A nevelőtestület és alkalmazotti közösség igényes az épületek külső és belső környezetének esztétikumára, tisztaságára, rendezettségére, és lehetőségeikhez képest minőségi környezetet biztosítanak a gyermekeknek.

A Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde óvodái és a bölcsőde gazdaságilag részben, szakmailag önálló intézmények. A bölcsődében 20 hetes kortól, az óvodákban 3 éves kortól az iskolába lépésig látjuk el a hozzánk járó gyerekeket.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

2.3 Az intézményegységek adatai, elérhetőségeik:

Hétszínvirág Óvoda

2013 Pomáz, Jókai utca 2.
Telefon/fax: 26/ 325-325
Mobil: 20/ 408-23-05
Email: iroda@hetszinvirag.pomaz.hu

Napsugár Tagóvoda:

2013 Pomáz, József Attila utca 4.
Telefon/fax: 26/ 325-317
Mobil: 20/ 915-56-05
Email: napsugar@ovodak.pomaz.hu

Mesevölgyi Tagóvoda

2013 Pomáz, Beniczky utca 11.
Telefon/fax: 26/ 325-206
Mobil: 20/ 915-68-48
Email: mesovo40@gmail.com
Az óvodában szerb nemzetiségi csoport működik.

Mesedombi Tagóvoda

2013 Pomáz, Beniczky utca 84.
Telefon/fax: 26/ 325-451
Mobil: 20/915-64-66
Email: mesedomb@gmail.com
Az óvodában német nemzetiségi csoport működik.

Mesevár Tagóvoda

2013 Pomáz, Béke u. 9.
Telefon: -
Mobil: 20/ 328-43-99
Email: mesevar3@gmail.com

Pomázi Bölcsőde

2013 Pomáz, Templom tér 11.
Telefon: 26/ 325-378
Mobil: 20/ 242-05-44
Email: pomazibolcsode@gmail.com

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

2.4 Az óvodák személyi állománya

Pomáz Város Önkormányzatának honlapján található Közzétételi lista tartalmazza a mindenkor aktuális személyi állomány adatait.

3. A többcélú intézmény általános nevelési koncepciója

Célunk a kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Mivel hét éves korig kialakulnak a gyermekek alapvető személyiségjegyei, magatartásformái, ezért szokásaikat, értékrendjüket formálni leginkább az ezt megelőző időszakban lehet. Elsődleges célunk, hogy a ránk bízott gyermekek egészségesen, harmonikusan, boldogan éljenek, ennek érdekében az intézményes nevelés keretein belül mindent megteszünk a gyermekek gondozottságáért, neveléséért, egyéni tempójuknak megfelelő fejlődésükért. Fontosnak tartjuk a közösségformálást, mivel az ember érzelmi intelligenciája közösségekben fejlődik, és önmegvalósítása, egyéni képességeinek kibontakoztatása is csak közösségekben lehetséges.

Elsőrendű célunk a gyermeki jogok védelme, az esélyegyenlőség biztosítása, a tehetség gondozása, szükség esetén a hátrányok csökkentése a különböző szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, mi nevelőmunkánkkal kiegészítjük a családi nevelést.

4. A bölcsőde szakmai programja

A Pomázi Bölcsőde szakmai programja önálló dokumentum.

5. Óvodai nevelésünk célja:

Óvodáinkban 3 éves kortól az iskoláskor kezdetéig neveljük a gyermekeket. Célunk, hogy életkori jellemzőiknek, egyéni sajátosságaiknak és szükségleteiknek, fejlődési ütemüknek figyelembevételével biztosítsuk egészséges testi-lelki fejlődésüket és megadjuk nekik a közösséghez tartozás élményét.

Ennek érdekében gondoskodunk:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó meleg, barátságos, szeretetteljes, óvodai légkör megteremtéséről.
- A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni- és életkor-specifikus alakításáról

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről, különös tekintettel, a semmi mással nem helyettesíthető szabad játéokra.
- A tevékenységeken keresztül az életkornak megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről.
- A kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

5.1 Óvodáink gyermekképe:

Gyermekképünk felvázolásánál abból, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (továbbiakban Alapprogram) által megfogalmazott tényből indulunk ki, hogy minden ember egyedi, mással nem helyettesíthető személyiség és szociális lény egyszerre, aki élete során folyamatosan változik, fejlődik.

A kisgyermek elsősorban biztonságra és szeretetre vágynak. Ha ezt megteremtjük számukra, akkor igényeiket, szükségleteiket különféle tevékenységi, tapasztalati formákban, kíváncsiságuktól, ösztöneiktől vezérelve kiegyensúlyozottan, saját maguk diktálta tempóban kielégítik. Ehhez a folyamathoz adunk teret, keretet, eszközt, közösséget, biztonságot és szeretetet, vagyis megteremtjük az optimális feltételeket, lehetőségeket az egészséges személyiségfejlődéshez.

A gyermeki személyiségfejlődés során kialakuló pozitív tulajdonságokra támaszkodva, azokat megerősítve olyan személyiségfejlesztő hatásokat biztosítunk az óvodás gyermekek számára, amik eredményeképpen érzelmileg kiegyensúlyozottabbá válhatnak, képesek lehetnek a közösségben való életre, az alapvető viselkedési szokások betartására, a kultúrált emberi megnyilatkozásokra. Célunk olyan gyermekek nevelése, akik ismereteik, tapasztalataik által önálló gondolkodású, a világ dolgaival szemben nyitott felnőttekké válnak, akik tiszteletben tartják természeti és társadalmi környezetünk értékeit. Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

5.2. Pedagógusképünk

Nevelőtestületünk általános jellemzője a gyermekek érdekeinek tiszteletben tartása. Megértő, együttérző, elfogadó, segítőkész hozzáállással közelítünk a gyermekekhez. Nevelőtestületünk tagjai folyamatos képzéssel, önképzéssel fejlesztik szakmai tudásukat, személyiségüket.

Igyekszünk megismerni a családok értékrendjét, melyre a közös tevékenységek is lehetőséget adnak. Ez segíti egymás tiszteletben tartását. Szükség esetén szakmai segítséget is nyújtunk a családi neveléshez.

5.3 Óvodaképünk

Valljuk, hogy kisgyermekeket nevelni csak szeretetteljes, biztonságot sugárzó, családias légkörben lehetséges, így óvodáink csoportjaiban erre törekszünk.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodába járás kezdetén megkönnyítsük a gyermekeknek a szüleiktől való elválást. Az érzelmi biztonság kialakulását a tárgyi és személyi környezet fokozatos megismerése segíti a legkedvezőbben. Ezért az óvodakezdés a szülővel egyeztetve, mindenkor a gyermek igényei szerint történik, fokozatosan növelve az óvodában tartózkodás idejét.

Valamennyi óvodai csoportunkban vegyes életkorú csoportkialakítást alkalmazunk. Ennek következtében a gyermekek mindvégig ugyanazokkal a gyerektársakkal tartoznak egy csoportba, függetlenül attól, hogy 3 vagy 4 évig járnak-e óvodába, így nem kell csoportot váltaniuk óvodai éveik alatt, és tartós baráti kapcsolatokat alakíthatnak ki. Ez a csoportszerkezet segíti a különböző fejlődési ütemű gyermekek tiszteletben tartását és együtt nevelését.

Alkalmazott módszereink változatosak, igazodnak a gyermekek életkori és egyéni fejlődési sajátosságaihoz.

Óvodáink helyi sajátosságai, speciális hagyományai az éves nevelési tervekben tükröződnek. A nemzetiséghez tartozó gyermekeknek szüleik döntése alapján lehetőségük van nemzetiségi nevelést folytató csoportba járni.

5.4 Különleges bánásmódot igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítségét biztosító tevékenységek, feladatok

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése fejlődésének segítése

Sajátos nevelési igényű gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. Az intézmény alapító okirata szabályozza az ellátandó gyermekek körét.

Célunk: a befogadás, az inkluzív pedagógia módszereivel és szakemberek bevonásával a fejlődés megindítása, a felzárkóztatás.

Az óvodai nevelés és fejlesztés elvei az SNI gyermekekre vonatkozóan, a tevékenység megszervezése:

Az óvodapedagógusok természetesen kezelik a csoport tagjaitól valamiben eltérő gyermekeket. Alapelv az egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód, differenciált fejlesztés és az eltérő terhelhetőség figyelembevétele.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

A gyógypedagógus szakemberek a fejlesztést a szakértői bizottság által kiállított szakértői vélemény alapján végzik. A fejlődés menetét óvodai dokumentumok rögzítik.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek fejlődésének segítése (BTM)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Célunk: a szakértői bizottság (nevelési tanácsadó) szakvéleménye alapján a szakszolgálat bevonásával a fejlődés megindítása, elősegítése, felzárkóztatás.

Az óvodai nevelés és fejlesztés alapelvei a BTM-es gyermekekre vonatkozóan megegyeznek az SNI-s gyermekekre vonatkozó alapelvekkel

Az óvodapedagógus feladata: a probléma észlelésekor a család bevonásával szakértői vizsgálat kezdeményezése és a szakemberekkel történő együttműködés. Szükség esetén a család segítése tanácsadással.

Tehetséges gyermek fejlődésének segítése

A Köznevelési törvény szerint **kiemelten tehetséges gyermek** az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Az óvodapedagógus feladata, a gyermekek kiemelkedő képességeinek felismerése, szülei tájékoztatása a tapasztaltakról, a gyermekek adott területen való fejlesztése az óvodai tevékenységeken belül. Mindezen tevékenységek dokumentálása a gyermek fejlődési naplójában történik.

6. Óvodai nevelésünk feladatrendszere

Az Alapprogram iránymutatása szerint az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek sokoldalú fejlesztése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.”

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

6.1. Egészséges életmód alakítása

Célunk, hogy a gyermekekben kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, amely testi és környezeti higiéniájuk, a mozgásban gazdag életforma, az egészséges és kulturált étkezés iránti igényességet jelenti, valamint az egészséget károsító magatartásformák elkerülését.

Az egészséges életmód alakításának feltétele az egészséges tárgyi és személyi környezet. Fontosnak tartjuk a helyes életritmus kialakítását, mivel ez az egészséges testi-lelki fejlődés alapfeltétele. Az óvodában a megfelelő ritmust „*az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésével, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzésével, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakításával*” (ÓNOAP, 2018.) biztosítjuk.

Fontosnak tartjuk ezen a téren is a szülőkkel való együttműködést, annak érdekében, hogy lehetőség szerint a gyermekek otthon is számukra megfelelő életritmus szerint élhessenek. Célunk, hogy megfelelő szakemberek bevonásával együttműködve, a speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat ellássuk.

Kiemelt jelentőségű a gyermekek mozgásigényének kielégítése, és az irányított mozgásfejlesztés. Az udvari játékok, a kirándulások, séták lehetővé teszik a szabad levegőn való tartózkodást, és segítik, hogy kialakuljon a gyermekek ezirányú igénye.

A gyermekekkel megismertetjük a balesetvédelmi szabályokat, és elvárjuk a szabályoknak megfelelő viselkedést.

6.2. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció biztosítása

Az óvodáskorú gyermekekre jellemző, hogy érzelmeik irányítják őket. Érzelmeik hatnak észlelésükre, gondolkodásukra; ösztönöznek, motiválnak, kísérik a cselekvést.

A kisgyermekek szocializációjának alapvető színtere az óvoda. A társas kapcsolatok során létrejövő pozitív érzelmek és a gyermek önmagáról kapott visszajelzéseinek nagy jelentősége van a személyiségfejlődésben. Az együttélés alapszabályait meg kell szokniuk a gyermekeknek. Célunk, hogy a gyermekek természetes élethelyzetekben gyakorolják a szocializáció szempontjából meghatározó erkölcsi tulajdonságokat, mint az együttélés, együttműködés szabályait, a toleráns viselkedést, fejlődjenek empátiás képességük, természetesként fogadják el a különbözőségeket. Ezért a szokás- és normarend kialakítása, a szokásokhoz való alkalmazkodás az óvodai erkölcsi nevelés alapja. A gyermekek számára biztonságot nyújt a következetes szokásrend.

A gyermekek a nap folyamán sokféleképpen alkalmazkodnak egymáshoz, „*amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja*”. A közösségben fejlődik önismeretük, erősödik önbizalmuk. A társas kapcsolatok során formálódnak akarati tulajdonságaik, kialakul az önérvényesítés és alkalmazkodás helyes aránya. A keletkező konfliktusok folyamán fejlődik problémamegoldó készségük, önuralmuk, megtanulják a feszültségek levezetésének megfelelő módját, a

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

különböző igények összeegyeztetését, tiszteletben tartását. Figyeljük és segítjük a gyermekek társas kapcsolatainak fejlődését, a barátságok létrejöttét, elősegítjük a pozitív énkép alakulását. A társas és közösségi nevelés feladata a biztonságos, félelemmentes mindennapok biztosítása, az egymás közti bizalom kiépítése és az együttműködés, az együtt játszás, együtt dolgozás képességének kialakítása, gyakorlása.

6.3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk, hogy a gyermekek képesek legyenek gondolataikat, érzelmeiket és érzéseiket a megfelelő nyelvi eszközök segítségével szabadon kifejezni, valamint konfliktusaikat verbális eszközökkel megoldani.

A beszéd alapja az ép halló-, és hangképző szervek megléte és a megfelelő agyi működés. Ezért fontos a hallás, hangképzés, beszédértés, beszédészlelés egyéni mértékű megismerése és változatos módszerekkel, különböző tevékenységformákkal, spontán beszédhelyzetekkel a gyermekek beszédaktivitásának fokozása, nyelvi és kommunikációs képességeiknek kibontakoztatása. Szükség esetén a szülők figyelmét is felhívjuk az esetleges problémákra és javaslatot teszünk különböző vizsgálatok elvégzésére.

A kommunikációs képesség az óvodáskor fontos alapképessége. A családi környezetből származó kommunikációs minták és az ott szerzett élmények, a beszélgetés otthon kialakított szokása adja az óvodai anyanyelvi nevelés alapját. Az óvodában a társas kapcsolatok, a változatos tevékenységek és kommunikációs helyzetek biztosítják ezek továbbfejlesztését.

A beszédfejlődés leghatékonyabb színtere a játék, mert a közös játék oldott légköre a gyermekekben feloldja a beszédgátlást, ezáltal élénk, interaktív, kommunikatív kapcsolatba kerülnek egymással és a felnőttekkel. Mindeközben gazdagodik a gyermekek szókincse, fokozódik beszédkedvük, javul beszédértésük. Az óvónők által szervezett tevékenységek során is rengeteg beszédhelyzet adódik, melyekben ösztönözzük a gyermekeket érzelmeik, gondolataik megfogalmazására, ugyanakkor egymás figyelmes meghallgatására is neveljük őket.

Az anyanyelvi nevelésben is legfontosabb a megfelelő minta nyújtása.

Az anyanyelvi nevelés másik alappillére a szakmai szempontok alapján összeállított, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, és az adott gyermekcsoport érdeklődéséhez, érzelmi beállítódásához igazodó mese, vers-, ének- és mondókaanyag.

A szocializációhoz és az anyanyelvi neveléshez szorosan kapcsolódik az illemszabályok elsajátításának szükségessége. Ahhoz, hogy a gyermekek az élet produkálta helyzetekben mindig gyorsan és megfelelően tudjanak eligazodni, meg kell nekik tanítani a helyes viselkedés és együttélés elemi szabályait, melyeket természetes élethelyzetekben gyakorolhatnak.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Feladatunk, hogy a gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, ismereteire építve változatos tevékenységeket biztosítsunk számukra, melyek által további élményeket, ismereteket szerezhet az őt körülvevő környezetről.

Továbbá feladatunk olyan spontán és tervezett tevékenységek biztosítása, melyek által lehetőség nyílik a gyermekek ismereteinek megszilárdítására, bővítésére, más-más helyzetekben való gyakorlására, valamint értelmi képességeik fejlesztésére, különösen a képzelet és kreativitás fejlődését elősegítve.

Nyitottak vagyunk az új feladatra, amely erősítené, a Kárpát-medencei magyarság nemzethet tartozását, a szóránymagyarság óvodáival való szakmai kapcsolatépítéssel, a hazafias és közösségi nevelés hangsúlyozásával.

7. Az óvodai élettevékenységi formái

A 3-7 éves korú kisgyermek alapvető tevékenységi formái a játék, a tevékenységben megvalósuló tanulás és a munka. Az utóbbiak a játékból alakulnak ki, és fokozatosan különülnek el, de játékos jellegük az óvodáskorban végig megmarad.

7.1. Játék

Jót és jól játszani - ez a gyermek dolga az óvodában. „A játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység.” (Alapprogram)

A szabad játékban a gyermek rekonstruálni képes az általa megismert világot a saját tapasztalatai és érzelmei alapján. Éppen ezért a személyiség megismerésének és fejlesztésének a legmegfelelőbb eszköze.

A játék az óvodáskorú gyermekek legfőbb tevékenysége. Együtt játszásuk során a kapcsolatteremtés, együttműködés lehetőségeivel és szabályaival ismerkednek. A játékban gyakorolják a konfliktusmegoldást, a feszültségek és kudarcok elviselésének módjait, és érzelmeiket átélnek. Fejlődik önértékelésük, szervezőképességük, alkalmazkodó és kommunikációs képességük.

A gyermekek játék közben megismerkednek az anyagok és tárgyak tulajdonságaival, egymáshoz való viszonyával, azt is próbálgatják, hogy ezeken milyen változásokat képesek létrehozni. A játékos tevékenységben akaratlanul is tapasztalatokra tesznek szert, problémákat oldanak meg, a játék során szerzett vagy megerősített ismeretek gyarapíthatják tudásukat.

Mindenfajta játék során előfordulhat problémamegoldásra váró szituáció. A felmerülő problémahelyzetek megoldásához néha szükség van az óvónő segítségére, ugyanakkor a problémahelyzetek kívánják meg a legtöbb önállóságot és a legnagyobb erőfeszítést a

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

gyermekektől. Ezért úgy segítünk, hogy az önállóságot ne vegyük el tőlük, hogy övék legyen a megoldás sikerélménye.

Az óvodapedagógus és a játék

Az óvoda mindennapjaiban a szabad játék lehetőségének, folyamatosságának és feltételeinek megteremtése a legfőbb feladatunk. Elengedhetetlen a nyugodt légkör, melynek alapja a megfelelően kialakított és betartott szabályrendszer.

A csoportszobákban változatos játékeszközök állnak rendelkezésre, melyek segítségével megteremtjük a különböző játékformák feltételeit, hogy minden gyerek lehetőség szerint saját igényeinek megfelelően játszhaszon gyakorló-, szerep-, konstrukciós-, építő-, szabályjátékot, barkácsolhasson, bábozhasson. Olykor szükség van az óvodapedagógusok által irányított, vagy kezdeményezett játékokra is, melyekben az óvodapedagógus magatartása, viselkedése, egész személyisége modell a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusok figyelemmel kísérik a gyermekek játéktevékenységét, meghagyva a játék szabadságát, önkéntességét, spontaneitását. Beavatkozásra csak agresszív megnyilvánulások és balesetveszély elhárítása esetén kerül sor.

A különböző fejlettségű gyermekek együttjátzásának segítése során óvónóként azokat a nevelési eljárásokat alkalmazzuk, amik a családban különböző korú testvérek esetében természetesek. Így a gyermekek képessé válnak arra, hogy egymás igényeit tiszteletben tartsák, valamint gyakorolják az egymáshoz való alkalmazkodást.

7.2. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Az élet alapfolyamata a tanulás. „Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.” (Alapprogram)

Az óvodás korú gyermekek számára életkori sajátosságaiknál fogva a tanulás leghatékonyabb színtere a játék. A játékban a gyermekek általában aktívak, belső motivációból eredő érdeklődésük hosszú ideig megmarad, képesek figyelni, kitartóan tevékenykedni. Ezért óvodáskorban a tanulást játékba ágyazottan szervezzük, hogy a tanulásban is aktivizálhatóak legyenek a fent jelzett folyamatok. A pedagógus épít a gyermek előzetes ismereteire, tapasztalataira. A tevékenység, a játék öröme, a tudás szülte sikerélmény pozitívan befolyásolja a gyermekek viszonyát a tanuláshoz. Ez az alapja a tudatos tanulás kialakításának.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az óvodáskorúak tanulásában jelentős szerepe van a modellkövetésnek, utánzásnak, ezért célunk megfelelő minta nyújtása. A tevékenységek szervezésénél figyelembe vesszük az adott gyermek fejlettségi szintjét, és lehetőséget biztosítunk egyénre szabott feladatvégzésre. A tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segítjük a gyermek személyiségének kibontakozását.

7.3. Munka

A munka a személyiségfejlesztés fontos eszköze, amelynek formáját és tartalmát meghatározzák az életkori sajátosságok és a gyermek egyéni fejlettsége. A munka jellegű tevékenységek közben fejlődnek az akarati tulajdonságok, az önállóság, az együttműködési képesség, a felelősségtudat. Erőfeszítésre készítet, pozitívan hat a szervezőképességre, az önbizalom fejlődésére, önismerethez vezet. A munkában a gyermekek sokszínű tapasztalatot szereznek a környezetről, az anyagok milyenségéről, az eszközök használatáról.

Óvodai munkafajták: önkiszolgáló munka és a mindennapi étellel kapcsolatos munkák.

Az önkiszolgáló munka a gyermekeknek saját magukkal kapcsolatos tevékenysége, pl. öltözködési, étkezési, tisztálkodási műveletek. Fokozatosan elvárjuk az öntevékeny részvételt, majd a teljes önállóságot mindenkitől, saját fejlődési ütemük szerint haladva. Célunk, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény a tiszta, rendezett, esztétikus megjelenés és környezet iránt.

A mindennapi étellel kapcsolatos munkák közé tartoznak az olyan tevékenységek, amelyek előre tervezhetően bekövetkeznek, vagy spontán élethelyzetek teremtik meg őket. Ilyen például a játszóhely, ábrázoló asztal és környékének rendbe tétele, morzsa, hulladék felseprése, kiömlött folyadék feltörlése, asztalok letörlése, játékok, könyvek, más eszközök javítása, megbízatások teljesítése, stb.

Célunk, hogy a gyermekek számára természetes dologgá váljon az önmagukért és a közösségért végzett munkatevékenység. A gyermekeket saját magukhoz mérten fejlesztő értékeléssel, pozitív visszajelzésekkel támogatjuk.

8. Hagyományok, ünnepek, hagyományápolás, népszokások az intézményben

Az ünnepek kiemelik az ünnep résztvevőit a hétköznapiakból és ezáltal nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönöznek, hiszen az ünneplés lényege nem csak maga az ünnep, hanem az előkészület, ami tevékenységre, ötletek kidolgozására, önálló elképzelések megvalósítására ad lehetőséget. A közösségről szerzett pozitív élmények elősegítik a közösségi összetartozás megélését melynek eszköze a jól előkészített és szépen megformált ünneplés.

A néphagyomány-ápolás célja, hogy megtanítsa a gyermekeket a magyar nép tiszteletére, szeretetére, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja. Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaihoz és mindenkorai lehetőségeinkhez mérten elősegítjük, hogy a gyermekek betekintést nyerjenek népi kultúránkba. A népszokásokkal, néphagyományokkal kapcsolatos

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

ismeretek segítik a dalok, mondókák, versek befogadását, a zenei képességek és a vizuális kifejezőképesség fejlődését.

Az óvodákban is megünnepeljük a hagyományos családi ünnepeket, a Mikulást, a Karácsonyt, a Húsvétot. Az ünneplés módjairól, és a további jeles napok rendjéről minden évben a munkatervben rendelkezünk.

Az óvodákban nemzeti ünnepeink megünneplése megemlékezés formájában történik, amely az ünnepi jelképek (pl. kokárda, zászló, stb) megismertetésében és az ünnepi hangulat megéreztetésében testesül meg. Ez az első lépés ahhoz, hogy a gyermekek idősebb korokban ezeknek az ünnepeknek a konkrét jelentését és üzenetét is megértsék.

9. Saját nevelési programunk speciális területei

Programunk alapvető célja a gyermeki kíváncsiság, érdeklődés kielégítése, fenntartása az óvodai élet minden területén.

Az óvodai tevékenységeket témahetekben tervezzük, melyeket minden nevelési év előtt közösen fogalmazzunk meg. A témahetek tartalmuktól függően lehetnek 1-2-3, vagy akár 4 hetesek is. Főbb témáit a hagyományaink, ünnepeink, népszokásaink, a jeles napok, és az évszakok adják, kiegészülve egyéb témakörökkel, melyek az óvodás korú gyermekek értelmi, érzelmi, szociális fejlődéséhez szükségesek.

9.1 A szervezett tanulási folyamat heti rendje

A szervezett tevékenységek (rajzolás, festés, mintázás kézimunka; verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; illetve külső világ tevékeny megismerése matematikai vagy környezetismereti tapasztalatszerzéssel, és a mindennapos testmozgás) idejét mindenkor az óvodapedagógus határozza meg a napirendben megfogalmazott elvek szerint.

A kötelező testnevelés foglalkozások szervezése igazodik az intézmények tárgyi és személyi feltételeihez, illetve a mindenkori csoportösszetételhez.

9.2 A tanulás tartalma

9.2.1 A külső világ tevékeny megismerése

*„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni – vess magot,
Ha egy évtizeddel számolsz – ültess fát,
Ha terved egy életre szól – embert nevelj!”*

(Kínai bölcs mondás)

A megismerési tevékenység alapja a megismerési vágy, ami cselekvésre sarkallja a gyermeket. Törekszünk arra, hogy a gyermekeket olyan hatások ériék, amelyek környezetük felfedezésére, a rácsodálkozásra ösztönzik őket, s minden érzékükkel megtapasztalhassák azt. A gyermekek szemléletének alakítása elengedhetetlen feladat. Lehetőséget kell biztosítani az élmények különböző érzékszervekkel való feldolgozására.

A környezeti nevelés feladata, hogy olyan szokásokat, viselkedési formákat és értékrendet alakítson ki, amelyek segítik a természeti és az ember által létrehozott környezettel való

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

harmonikus kapcsolatot. Célunk, hogy a gyermekekben kialakuljon az őket körülvevő természeti és társadalmi környezet iránti tisztelet és szeretet, a természet és az ember által létrehozott értékek megővésének igénye és az ezzel kapcsolatos szabályok elfogadásának és betartásának szokása.

Célunk, hogy a játéktevékenység során az élmények, és tapasztalatok segítségével gyermekeink személyiségébe épüljön be a természet megismerése, szeretete, megőrzése, az emberi értékek, alkotások megbecsülése. Olyan gyermekeket nevelünk, akik ismerik, szeretik környezetüket, a természetet, az őket körülvevő élőlényeket. Elősegítjük, hogy fogékonnyá váljanak a körülöttük lévő élő és élettelen környezet szépsége iránt is, találják meg a jót, a szépet, védjék, óvják környezetüket.

Építünk az otthonról hozott tudásra, tapasztalatra, ismeretre, élményre. Megismertetjük gyermekeinkkel a szülőföldünket, kultúránkat, szokásainkat, hagyományainkat. A környezeti nevelés feladata magában foglalja a szülőföld iránti pozitív viszonyulás kialakítását, védelmét és a hagyományok megismerését is.

A gyermekek, miközben felfedezik környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek a környezetben való, életkoruknak megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét.

Pedagógus feladata a helyi adottságok és a környezet adta lehetőségek kihasználása.

A környezet megismerése során kialakulnak a gyermekekben a kulturált, biztonságos életvitel szokásai, az elfogadott viselkedési formák, az érzelmi és erkölcsi viszonyok. Már az óvodában fel lehet, és fel kell készíteni a gyermeket arra, hogy társadalomban élünk, ami a közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk. A gyermeket demokratikus társadalmi rendben való élésre készítjük fel, amelyben különböző vélemények, értékítéletek lehetnek egymás mellett. A tolerancia, mások (idősebbek, felnőttek, társak) véleményének, érzéseinek és gondolatainak tiszteletben tartása arra neveli a gyermeket, hogy képes legyen elfogadni, tisztelni és szeretni másokat. Mindez pedig a társadalomban való harmonikus, kiegyensúlyozott élethez feltétlenül szükséges.

A gyermekek a körülöttük levő világot képesek analizálni, szintetizálni, vagyis egységben látni, szemlélni. Egész lényükkel részt vesznek az információszerzésben, tapasztalásban. Minden képességük fejlődik a tapasztalatok nyomán. A természeti környezettel való ismerkedés, rácsodálkozás a természet szépségeire, a természeti jelenségek megtapasztalása, segít abban, hogy a gyermekek folyamatos befogadója legyenek a sokszínű információnak. Teszik ezt az észlelés érzékelés segítségével és spontán, később tudatos figyelmük által. Az évszakok, napszakok váltakozásának megfigyelése fejleszti időérzékelésüket. A külső világ tevékeny megismerése a társas érintkezésen, hallási, tapintási, szenzoros, mozgásos működésen keresztül valósul meg.

Fontos feladat a téri tájékozódás alakítása és a közlekedésre nevelés, a matematikai tartalmú tapasztalatok megismerésének biztosítása, a környezetkultúra alakítása, a természet tiszteletének, óvásának elsajátítása, a környezet értékeinek felismerése, a természet féltő szeretetének kialakítása.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

9.2.2 Matematika

A matematika a környező világ azon tárgyainak tulajdonságaival történő ismerkedést szolgálja, amelyekkel a gyermekek nap, mint nap kapcsolatba kerülhetnek játékaik vagy más tevékenységük közben. A matematikai ismeretszerzés során a tevékenységek, cselekvések közepette fejlődnek a gyermekek matematikai és szociális képességei, pozitív viszony alakul ki bennük a későbbi iskolai matematikához.

Nevelési programunk az ismerettartalmak komplex kezelésére, fejlesztésére kívánja a hangsúlyt helyezni.

A szervezett matematikai ismeretszerzés során lehetőség van a hatékony és tudatos egyéni képességfejlesztésre, differenciálásra. A matematikai játékok, játékos feladatok színesek, esztétikusak, a gyerekek szívesen dolgoznak velük. A matematika tanulási folyamat szervezése során különösen gazdag lehetőség nyílik a kognitív képességek: cselekvés, érzékelés, észlelés, emlékezet és gondolkodás fejlesztésére.

A gyermekek már az óvodába kerülés előtt felfigyelnek a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. Érdeklődéssel fordulnak a matematikai információk felé. Az óvodai nevelés építhet a korai tapasztalatokra. A matematikai nevelés terén két életkori szintet jelölünk meg:

- Az első szint: bevezeti a gyermekeket a matematika világába, melynek kezdete egyéni érettségtől függ, de középső csoportos kortól szorgalmazandó.

Feladata: a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.

- A második szint: az intenzív fejlesztés szakasza az 5-6-7 életévben.

Feladata: az iskolai életmódra való felkészítés és az ehhez szükséges tapasztalatok megszerzése, részképességek fejlesztése, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása. Eligazodás a gyakorlati életben, a tevékeny élet megkedveltetése.

A tevékenységek végzése, a folyamatos cselekedtetés rengeteg olyan szituációt hoz felszínre, amelyben természetes környezetben folyhat a matematikai tapasztalatok megszerzése. A perceptuális, a motoros, a verbális és a szociális tevékenységek aktív átélése együttesen nyújt lehetőséget a matematikai ismeretek és összefüggések megláttatására. A komplex foglalkozások alkalmat adnak arra, hogy a korábban mozaikszerűen megszerzett benyomásokat rendezzük, a megfigyelések, tapasztalatok körét szélesítsük és mélyítsük, a spontán tanultakat rögzítsük. Bármilyen gyakori is a játékban és egyéb tevékenységekben szerzett, belső érdeklődésből fakadó tanulás, a gyermek életkora előrehaladásával egyre gyakrabban igényli és képes is kisebb-nagyobb csoportban az óvodapedagógus által irányított formában a mélyebb és sokoldalúbb összefüggések feltárására. Az óvodapedagógus és a társak jelenléte mobilizálja a gyermek tanulási teljesítményét, tudását, viselkedésének és magatartásának tartalékait. Azt, hogy a matematikai nevelés tartalmából melyiknél elégedhetünk meg a játékidőben szerzett benyomásokkal, vagy mely matematikai összefüggést dolgozzuk fel foglalkozáson, az óvodapedagógus dönti el.

A matematikai nevelés tartalmának szoros kapcsolatban kell lennie az életre neveléssel. A gyermekeket körülvevő környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái természetes

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

napi szituációkban megfigyelhetők. Tevékenykedtetés közben a megismerő képességek (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás) fejlesztése szinte észrevétlenül megvalósítható. Játék- és szabadidőben folyamatosan létrejöhetnek olyan szituációk, melyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére ha az óvodapedagógus az adódó lehetőségeket felismeri és kihasználja.

9.2.3 Művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása:

A művészet ismerete, szeretete, esetleg valamely művészeti ág művelése, illetve az egyetemes emberi kultúra megismerése már óvodáskorban elkezdődhet. Az óvodapedagógus mindennapi feladatai közé tartozik megismertetni a kicsiket a világ szépségeivel. A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. A művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti.

A művészeti nevelés az óvodában magába foglalja a művészeti alkotások befogadását, megismerését, valamint az alkotó tevékenységre nevelést.

A művészeti nevelés során a gyermekek élményekhez jutnak, melyek hatással vannak a különböző érzékszervekre, megismerhetik a magyar és más kultúra sokszínűségét.

A legnagyobb hangsúlyt a komplex élményekre helyezjük. A zene, a mozgás, az önkifejezés együttese a teljes személyiséget érintik. A művészeti neveléssel esztétikai, erkölcsi értékeket közvetítünk a gyermekek felé, megtapasztalják a kultúrák tiszteletét, fejlődik a közösséghez való viszonyuk, értelmük, mozgásuk. Kellő szabadság megtartása mellett tudatosan fejlesztjük a gyermekek élményvilágát, biztosítjuk számukra az alkotó tevékenység feltételeit, lehetőséget adunk a szabad önkifejezésre, egyediségük, eredetiségük megmutatására a művészeti tevékenységek által. (Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a kisgyermekre.)

Nagyon fontos a művészeti nevelés szempontjából az, hogy esztétikus, egyszerű, átlátható, nyugalmasító környezet vegye körül a gyermekeket. A fejlesztés nélkülözhetetlen feltétele az önálló választás lehetősége az anyagok és technikák között, valamint az eszközök hozzáférhetősége. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, minél biztosabban kezelik azokat, annál több lehetőségük adódik önmaguk, érzéseiket, gondolataikat, ötleteik kifejezésére a játékban, az ének-zenében, a bábozásban, a rajzolásban, stb.

Az óvodában biztosítjuk:

- Az érzelmek átélésének lehetőségét, empátikus megközelítést, a szavak nélküli kommunikáció látható kifejezését
- A mozgás (szem-kéz koordináció, finommotorika), észlelés, megfigyelőképesség fejlődését, vizuális tapasztalatszerzést
- A szociális fejlődést (a közös munka lehetőségét, az egyéni önkifejezést)
- Az intellektuális fejlődést (szín és forma ismeret, kreativitás, kommunikáció sajátos formái)

9.2.3.1 Verselés, mesélés

A mesehallgatás, játékos mozdulatokkal kísért mondókázás, verselés a játékhoz hasonlóan segíti a kisgyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését. Csoportjainkban mesét, verset,

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

vagy mondókát napi rendszerességgel hallanak a gyermekek. A mese hozzásegíti őket érzelmeik gazdagodásához. Elősegíti szorongásaik feloldódását, miközben a mesehősökkel való érzelmi azonosulás folyamatában viselkedési mintákat sajátíthatnak el. Csoportonként és alkalmanként különböző módokon teremtjük meg a mese befogadásához szükséges hangulatot, körülményeket. Élünk azzal a lehetőséggel, hogy a hét folyamán többször meséljük el ugyanazt a mesét. Ezáltal a gyermekek képzelete, mesetudata, gondolkodása, szókincse intenzívebben fejlődik, és az ismétlés biztosságot ad. Az önkifejezés lehetőségeként biztosítjuk a gyermekek saját vers/mese alkotását, annak mozgással, ábrázolással történő kombinálását. *„A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermekek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.”* (ÓNOAP, 2018.)

„Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.” (ÓNOAP, 2018.)

A meséket, verseket – melyek egyaránt lehetnek népi, klasszikus és kortárs irodalmi művek -, a csoportok óvodapedagógusai választják ki úgy, hogy azok hangulatukban, témájukban komplexen kapcsolódnak más tevékenységek tartalmához, évszakokhoz, ünnepekhez, néphagyományokhoz. A hangulati egység fokozottabban biztosítja a gyermekek számára az esztétikai élményt.

9.2.3.2 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott klasszikus vagy kortárs művészeti alkotások zenei élményt nyújtanak a gyermekeknek.

Óvodai nevelésünk célja a gyermekekkel megszerettetni a zenét, a dalokat, az éneklést, a mondókázást, az egyszerű tánc lépéseket. Fejlesztani esztétikai érzéküket, zenei hallásukat, mozgáskultúrájukat és ritmusérzéküket. A közös éneklés, a mondókázás, a körjáték a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából prioritást élvez.

Az óvodai zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, táncok, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány. A Kodály Zoltán útmutatása alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés az óvodai nevelésen belül hatékonyan megvalósítható. Ezzel biztosítható a gyermekek ének-zenei kultúrájának megalapozása, a néphagyományörzés és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzése. A magyar népdalok, népi játékok, táncok, mondókák szinte valamennyi ünnepünkön felhasználhatók.

A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok mellett az igényesen válogatott kortárs illetve klasszikus művészeti alkotások is helyet kapnak a zenei nevelésünkben. A népi mondókák, énekes játékok, zenei anyanyelvünk művészi értékei, hozzájárulnak az éneklés és a zene megszerettetéséhez, de a gyermekek szociális fejlődését, szellemi gyarapodását is elősegítik.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

A hangszerekkel való ismerkedés különleges izgalmat és élményt jelent az óvodásoknak. Az óvodáskor vége felé gyermekeink ritmushangszereket önállóan is használnak (pl. dob, cintányér, stb.). Az éneklés, a zenehallgatás napi tevékenységeinkhez gyakran kapcsolódik örömforrásként, hangulati elemként. Az élményt nyújtó közös éneklés, a körjáték vagy a mondókázás a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából is kitüntetett helyet kap. Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a napi mesélés.

9.2.3.3 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A vizuális nevelés célja a látás fejlesztése mellett az, hogy képessé tegye a gyerekeket a szép érzékelésére, valamint létrehozására. *A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének, ezért lehetőséget teremtünk művészi rajzok, festmények, szobrok, épületek, népi alkotások nézegetésére.*

A tevékenységek megszervezéséhez kitűnő pedagógiai alapot adnak a hagyományok, ünnepek, az évszakok változásai, a természet szépségei.

A különböző anyagok megismerése és használata fejleszti a tapintásérzéklet, a szem-kéz koordinációt, formálja az ízlést. Célszerű a vizuális tevékenységek és a munkatevékenységek összehangolása, hiszen a szabad, önálló tevékenykedés gyakran jár együtt viszonylagos rendtelenséggel.

Az ábrázolás lényege, hogy a cselekvést szemléletes képszerűvé teszi, magát a valóságot is. Elsősorban az íráshoz szükséges finommotorika fejlődik jól általa, de emellett számtalan értéke van. Néhány ezek közül: érzelmeket nyújt, érzelmek kelthetők általa, feszültségoldó szerepe nagy, a vizuális kifejezőkészség, kreativitás is fejlődik általa. Fejlődik az érzelmi stabilitás, lateralitás, térérzékelés, síkban való eligazodás, memória. A gyermekek egész napi játékuk során látják, tapasztalják az általuk használt eszközök, anyagok sokféle tulajdonságát, variálhatóságát, formálhatóságát.

Az ábrázolás az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze, a belső képek gazdagítására épül. A rajzolás, festés, mintázás, képalakítás, a kézi munka az ábrázolás különböző fajtái. Az ábrázoló tevékenység során a gyermekeket sokféle technikával ismertetjük meg. A hét több napján szervezünk tevékenységeket mikroszoportos formában. Így valósul meg, hogy a résztvevő gyermekek személyre szóló segítséget kapnak, követni tudjuk szín-, formaviláguk, technikai ismeretük, eszközhasználatuk fejlődését. Az eszközök egy része mindig hozzáférhető helyen van, melyeket a gyermekek az egész nap folyamán, szabadon elővehetnek, ha kedvet éreznek hozzá. Olyan technikával dolgozhatnak, amivel ki tudják fejezni önmagukat, ami újabb és újabb tevékenységre ösztönzi őket. Fontos az alkotás helyének megválasztása, a helyes szokás és szabály-rendszer kialakítása, hogy a gyermekeknek legyen módjuk alkotásaikat biztonságosan megőrizni. Az alkotótevékenység elősegíti a gyermekek belső képalakítási képességének fejlődését, fantáziaviláguk gazdagodását, fejlődik térbeli tájékozódó- és rendezőképességük, gazdagodnak tér- forma és

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

szín képzeteik. „Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.”(ÓNOAP, 2018.)

9.2.4 Mozgás

A mozgás az óvodáskorú gyermekek lételeme, értelmi fejlődésük meghatározója. A mozgásos játékok közben a gyermekek megismerik saját testüket, képességeiket, alakul önértékelésük, önállóvá, öntevékennyé válnak. A mozgásnak fontos szerepe van az egészség megőrzésében, kedvezően hat a gyermekek testi növekedésére, a belső szervek teljesítőképességének fejlődésére. Segíti a térben való tájékozódást, a helyzet-felismerési, döntési, alkalmazkodó képesség fejlődését. Az óvodai élet szervezése lehetővé teszi a rendszeres mozgást. Biztosítja a szükséges feltételeket, eszközöket, valamint azt, hogy a gyermekek az időjárás függvényében minél többet mozogjanak a szabad levegőn. A testi képességek fejlesztése a teljes óvodai életben jelen lévő mindennapi tevékenység. A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése az óvodai testi nevelés fontos feladata, amit csak a helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakorlásával érhetünk el.

Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás minél hosszabb idejű biztosítása. A gyermekek napirendjének összeállításánál figyelembe kell venni a mozgás és pihenés egyensúlyát, mert ezzel elkerülhető a gyermekek egyoldalú igénybevétele. A gyermekek számára megfelelő helyet és eszközöket biztosítunk a mozgásos tevékenységekre a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez igazodunk.

Télen a havas játékok, a szabad udvari játékok, a versenyek segítik a gyermekeket edzettségük fokozásában. Csoportszobáinkban és a tornaszobában teret biztosítunk az összerakható, különböző módon variálható eszközök használatához. Az udvaron a mozgás lehetőségét fokozzák a rendelkezésre álló játékok és eszközök.

Mozgásfejlesztés a testnevelési tevékenységeken és a mindennapi testnevelésen:

A programunk szerinti **kötelező testnevelés foglalkozás** kiemelt jelentőségű. Célunk a mozgás megszerettetése. Az örömmel végzett mozgásos játékok során fejlődik a gyermekek erőnléte, állóképessége, rugalmassága, ügyessége, gyorsasága és formálódnak az akarat tulajdonságok, mint például az önfegyelem és a kitartás.

Fontos feladatunk, hogy megőrizzük a mozgáskedvet, és tudatosan építsünk rá. Lényeges a megfelelő motiváció, a mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása.

A 3-7 éves gyermekek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, kellő aktivitást és terhelést biztosító **mindennapi testnevelés** nélkül. A megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgás biztosítja a gyermekek térben történő tájékozódását, a motoros képességek fejlődését, melynek egyre magasabb szintje előfeltétel a bonyolultabb mozgások eredményes végrehajtásának, ezáltal a mozgás-műveltség fejlődésének is.

A mindennapi testnevelés 20-30 perces időtartama alatt a heti tervben szereplő mozgásanyag rávezetésére, gyakorlására kerülhet sor, mozgásos játékokkal. Az időtartam növelhető, függ a gyerekek életkorától, teherbírásuktól, aktivitásuktól. Az intézményi adottságok figyelembevételével szerveződnek a mozgástevékenységek.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

A természet erőivel - napfény, levegő, víz - történő edzés kedvező hatását sem szabad figyelmen kívül hagyni, ezért a mindennapi testnevelést lehetőleg a szabadban célszerű tartani az időjárás függvényében.

A nyugodt, derűs légkörű, játékban gazdag, kellő intenzitású napi 20-30 perces testmozgás nem csak a kondicionális és koordinációs képességek fejlődését biztosítja, hanem hozzájárul a gyermeki személyiség differenciált fejlesztéséhez, kedvezően befolyásolja az érzelmi, értelmi és szociális képességek alakulását, az alkalmazkodóképességet úgy, hogy megmarad a gyermekek szabad mozgáskedveük is. A rendszeres mozgás során fejlődnek pszichikai, testi, értelmi és szociális képességeik, ezek eredményeként egészségesebbek lesznek.

10. Nemzetiségi nevelés

A nemzeti kisebbséghez tartozó gyermekeket nevelő óvodának, csoportoknak a helyi óvodai nevelési program elkészítésekor az óvodai nevelés országos alapprogramja mellett figyelembe kell vennie a nemzeti kisebbség óvodai nevelésének irányelvét is. Az irányelvek a nemzetiségi óvodákban folyó sajátos pedagógiai munka alapelveit tisztázzák. Ez a kiegészítő dokumentum keret jellegűen szabályoz, biztosítja a kisebbségi jogérvényesítést, az óvodák helyi sajátosságainak érvényesítését.

Az irányelvekben megfogalmazottak is lehetőséget biztosítanak a nemzetiségi óvodák/csoportok sokféle pedagógiai törekvésének, valamint az óvodapedagógusok módszertani szabadságának érvényesítéséhez.

10.1. A nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladata

Az óvodai nevelésünk két csoportban a kisebbség nemzeti kultúrájának őrzését, ápolását tűzte ki célul. Így már az óvodában is alapot tudunk teremteni a kultúrák közötti kapcsolatok és kölcsönhatások kiépítéséhez.

Óvodánkban évtizedes múltja van a nemzetiségi nyelv nevelésének. A Mesedombi Óvodában 1978 óta német nemzetiségi csoport, a Mesevölgyi Óvodában 1980-tól szerb nemzetiségi csoport működik. A csoportok összetétele vegyes, mind a gyermekek nemzetiségét, mind az életkorát tekintve.

A német és szerb nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvodai csoportunkban mindkét nyelv, a magyar és a nemzetiségi nyelv fejlesztése történik. Az óvoda tevékenységi formáiban a két nyelv használata érvényesül. A két nyelv használatának arányát a nevelési programban az óvodai élet kezdetén a gyermekcsoport nyelvismerete határozza meg. A hangsúly a nemzetiségi nyelv fejlesztésére helyeződik.

Az óvodapedagógus a helyi nemzetiségi és az anyanemzet kultúrkincséből, kultúrájából (versek, mesék, gyermekdalok, mondókák, népi játékok) a nemzetiségi nevelést tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezi meg. Feladata a kisebbségi kultúra és hagyományok megismertetése, megőrzése, átörökítése.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

A kialakult nyelvszituációk függvényében a természetes nyelvtanulási eljárásnak megfelelően rugalmasan alakítja a csoportjaink heti- és napirendjét.

Anyanyelvi környezetet biztosít a gyermekek számára.

Felkészíti a gyermeket a kisebbségi nyelviskolai tanulására.

Segíti a kisebbségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.

10.2. Nemzetiségi nyelv fejlesztése

A nemzetiségi csoportjaink napi gyakorlatában tapasztaljuk, hogy a nemzetiségi óvodapedagógusoknak milyen összetett problémát jelent a nemzetiségi nyelv fejlesztése. A gyermekek óvodába lépéskor különböző nyelvfejllettséggel érkeznek. Egyre kevesebb az anyanyelvi szinten érkező gyermek, többen alig beszélnek anyanyelvüket, vannak, akik csak magyarul beszélnek. Tapasztalataink szerint kevés szülő beszél a nemzetiségi nyelvet. A családban a nagyszülők között lelhető fel a nyelvismeret, és a szokások, hagyományok ápolása, ezért feladatunknak tekintjük a szülői házzal, a nagyszülőkkel való aktív kapcsolattartást, segítségük, támogatásuk kérését. Ilyen jellegű programok a csoport életében rendszeresen jelenjenek meg, mint pl. az ünnepek, vagy a nagyszülő délutánok, ahol óvodásaink a szüleikkel, nagyszüleikkel együtt vannak jelen.

A nemzetiségi identitástudat kialakítása, megőrzése a gyermekekben a nagyszülők, szülők segítségével az Ő emlékeik és tudásuk felhasználásával is történjen.

10.3. Hagyományok, ünnepek

Nemzetiségi csoportjaink kétnyelvűek, ezért a helyi nevelési programunk „Hagyományaink, ünnepeink” c. részében megfogalmazottak mellett kell megszervezni az alább megfogalmazottakat:

A nemzetiségi nevelés kiemelt célja és feladata a hagyományőrzés, a kisebbségi kultúra és nyelv ápolása. Tudnunk kell a helyi népszokások eredetét, ismernünk azok lényegét, jelképeit. A nemzetiségi óvodai csoportjaink nevelési folyamatába beépítjük mindazon értékeket, amelyet a környezet megőrzött és e korosztály számára átadható.

Az óvodába lépés első pillanatától, a nevelés szerves részeként, megteremtjük azt a környezetet, amelyben jelen vannak (a nagyszülők, szülők segítségével összegyűjtött) a nemzetiség különféle tárgyi emlékei. Így megismerik a gyermekek a nemzetiség jellegzetes ruhadarabjait, használati tárgyait, melyet alkalmanként használhatnak is.

Igyekszünk megteremteni azt az oldott, biztosságot sugárzó légkört, amelyben az ünnepek sem merevek, begyakoroltak.

Német nemzetiségi csoportok

- Erntedankfest ünnep
- Márton nap: lampionos felvonulás a szülőkkel, csatlakozva a Német Nemzetiségi Általános Iskola rendezvényéhez

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- Mikulás - Niglo: Télapóváró énekek, versek a csoportban
- Karácsony, karácsonyváró előkészületek a csoportban: Luca napi búza hajtatás, Adventi koszorúkészítés, mézeskalács-sütés, ajándékok készítése, énekek, versek, mondókák.
- Farsang: álarckészítés, díszítés, dalok, versek, mondókák, jelmezes beöltözés. Néphagyomány felelevenítése a „Farsang Ferkó” figurájának felhasználásával.
- Húsvét: tojásfestés, tojásfa állítása tavaszi ággal, ajándékok elhelyezése a fészekbe.
- Anyák napja: dal- és verstanulás, ajándékkészítés és ünnep megtartása a csoportban.
- Nagyszülő délután, családi nap: a nagyszülők által ismert játékokkal, dalokkal, mondókákkal, egyszerűbb sváb ételek elkészítésével. A nemzetiségi identitástudat kialakítása, megőrzése a gyermekekben a nagyszülők segítségével az Ő emlékeik és tudásuk felhasználásával.
- Városunk rendelkezik németországi testvértelepüléssel is, az Oberhausen-Rheinhausen nevű községgel. Rendszeres, aktív és baráti kapcsolatot tartunk az ottani Német Nemzetiségi Kulturális Egyesülettel. Minden pomázi látogatásukon megtisztelik figyelmükkel a Mesedombi Óvodát, és a német nemzetiségi csoportot, és élvezzük anyagi támogatásukat
- Pályázatok eredményeként német nemzetiségi csoportunkat német diákok látogatják. Egy hónapos itt tartózkodásuk ideje alatt betekintést nyernek csoportunk életébe, szokásainkba, ugyanakkor gyerekeink intenzívebben hallják, használhatják a német nyelvet. Örültünk ennek az új lehetőségnek, és nyitottak vagyunk rá a továbbiakban is.

Szerb nemzetiségi csoport

- Télapóváró december utolsó hetében. A hónap elején (dec. 5-én) a Mikulás ünnep megszervezésekor a szerb nemzetiségi csoport gyermekei tudják, hogy csoportjukba eljön majd a Deda Mraz is! Így nagy izgalommal várják, készülnek erre az ünnepre is. Verseket, dalokat tanulnak, ajándékot készítenek. Tudják, hogy vele szerbül beszélgethetnek majd.
- Szerb Karácsony január 6-án: Bádnyi dán-hoz kapcsolódó szokások: szalma elhelyezése a csoportszobában, benne elrejtett ajándékokkal; áldás mondása a következő évre; Zdravlje kalács elkészítése előre, a jelképekkel; Csesznica sütése a pénzermével; dalok, énekek, versek, mondókák a csoportban.
- Húsvét: tojások díszítése levélnyomattal, viasszal, kukorica pattogatása, Buzdován kalács sütése, énekek, dalok, versek, mondókák. Hagyományosan a pesti szerb óvodával való megünneplés.
- Gyurgyevdán: kirándulás a szülőkkel, nagyszülőkkel együtt. Játékok szervezése, beszélgetések a tavaszról, énekek, versek, játékok.
- Nagyszülő délután, családi nap: a nagyszülők által ismert játékokkal, dalokkal, mondókákkal, egyszerűbb szerb ételek elkészítésével.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként:

Alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiségi kultúra és nyelv iránt.

Ismerje a helyi ünnepi szokásokat, hagyományokat, a tárgyi kultúra értékeit, tanulja meg azok tiszteletét, megbecsülését.

Tudjon az egészségesen fejlődő gyermek egyéni képességeinek megfelelően, a nemzetiség nyelvén, alapvető érintkezési formákban kifejezi magát, rövid mondatokban kommunikálni.

Ismerjen a nemzetiségi kultúrából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat, játékokat.

Az intézményvezető és a nemzetiségi óvodapedagógus feladatai:

- Fejlesztünk kell a különböző nemzetek és nemzeti kisebbségek iránti tiszteletet és kapcsolatteremtő magatartást
- Fejlesztünk kell azokat a képességeket, amelyek alapul szolgálnak a nyelviskolai tanulmányok eredményességéhez.
- A kisebbségi önkormányzatokkal való folyamatos és tartalmas kapcsolattartás, együttműködés folytatása, fejlesztése.
- A szülői, nagyszülői együttműködés empátiás irányítása.
- Biztonságos és szoros érzelmi kapcsolat megteremtése, nyújtása.
- A nemzetiségi óvodai nevelés kezdetekor, a már meglévő hagyományokból táplálkozó szokás-, jelkép és szimbólum rendszerre épülő környezettel találkozzon a gyermek, mely mélyíti a nemzetiségi csoport összetartozását, együttérzését.
- Olyan tevékenységek és feladatok biztosítása, amik felkelti a gyerekek érdeklődését, és természetes élethelyzetekben teszik lehetővé számukra a kultúra és nemzeti hagyományok megismerését.
- Rugalmas napi- és heti rend kialakítása.
- Életkori és egyéni sajátosságokból eredő eltérő nyelvismeret figyelembevétele, ebből induló fejlesztések belső motivációs rendszerek kialakításával.
- Rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel, tevékenységekkel biztosítsa az utánzásokon alapuló nyelvsajátítást, tevékenységekkel, tevékenységekben az egész nevelési nap folyamán folyamatosan, mint pl. érkezés, köszönés, gondozási teendők, étkezések, komplex foglalkozások, séták- kirándulások, szabadidős tevékenységek, játék, munka.
- Természetesen folyamatos önképzés-, és továbbképzéseken való részvétel a nemzetiségi nevelés magas színvonala érdekében.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

10.4. A nemzetiségi csoportok sajátos feladataiból adódó kapcsolatai

A városban működő Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a Német Kulturális Egyesülettel, a Szerb Kisebbségi Önkormányzattal és a Pomázi Szerb Kisebbségért Alapítvánnyal együttműködő a kapcsolatunk. Nem csak anyagi támogatásukat élvezzük, hanem a segítségadásukat a kultúra átörökítése terén is.

Törekszünk arra, hogy Kistérségünk, városunk és óvodánk rendezvényein gyermekeink eredményesen szerepeljenek dallal, tánccal, versekkel. Bármilyen nehézségek adódnak nemzetiségi csoportjaink életében a kisebbségi önkormányzatok segítő szándékkal közelednek az óvodához.

Óvodánk nemzetiségi csoportjainak a pomázi német- és a budapesti szerb nemzetiségi általános iskolával jó az együttműködése. A kölcsönös programismeretek, elvárások megismerése a feladataink közé tartozik.

Az együttműködés formái: kölcsönös látogatások, hospitalások, tanítói meghívások szülői értekezletre, közös programokon, ünnepeken való részvétel, szakmai közösségeink kapcsolattartása, közös továbbképzések az anyaországból érkező pedagógusok részére. Együttműködünk a Teleki-Wattay Művészeti Iskola népzenei tanszékével is, mely támogatja óvodai zenei nevelésünket, a magyar és a nemzetiségi élőzenés kíséretet igénylő különböző rendezvényeinket, programjainkat.

Aufgabe der Nationalitäten-Minderheit

Die Kindergärten, in welchen auch zu den Nationalen Minderheiten angehörige Kinder erzogen werden, müssen bei der Auserbeitung des Lokalen Erziehungsprogrammes außer dem Landeserziehungsprogramm der Kindergärten auch die Richtlinien der Erziehung in den Minderheiten-Kindergärten beachtet werden. Die Richtlinien rechtfertigen das Grundprinzip der spezifischen pädagogischen Arbeit in den Minderheiten-Kindergärten.

Dieses zusätzliche Dokument hat Regelungs-Charakter, sichert juristisch daß die lokalen spezifischen Minderheiten rechte im Kindergarten zur Geltung kommen. Die in den Richtlinien verfassten ermöglichen in den Minderheiten-Kindergärten-Gruppen vielerlei Bestrebungen, und die methodische Freiheit der Kindergarten-Pedagogen zur Geltung zu kommen.

Aufgabe und Ziel der Erziehung im Minderheiten-Kindergarten

- Sicherung des Milieus der Muttersprache für die Kinder

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- Pflege und Förderung der Traditionen und Gebräuche der Minderheiten-Lebensweise und Kultur.
- Vorbereitung der Kinder zum lernen der Minderheitensprache in der Schule.
- Hilfeleistung zur Entstehung und Förderung des Minderheiten-Bewusstseins.

In unserem Kindergarten hat die Erziehung in der Minderheiten-Sprache schon seit Jahrzehnten eine Vergangenheit: Ab 1978 betätigt sich im „Märchenhügel Kindergarten“ eine deutsche Gruppe, und ab 1980 im „Märchentäl Kindergarten“ eine serbische Gruppe.

Die Besetzung der Gruppen ist gemischt, laut Nationalitäten, als auch Altersgruppen. Die Nationalitäten-Erziehung in der Zweisprachigen Gruppe dient zur Förderung beider Sprachen (Minderheiten und ungarische Sprache)

In der alltäglichen Tätigkeit werden beide Sprachen benutzt. Das Verhältnis der beiden Sprachen bestimmt das Erziehungs-Programm. Am Anfang des Lebens im Kindergarten je nach der Kenntnis der Sprache in der Kindergruppe. Betont ist die Minderheiten -Sprache.

Die Zusammenstellung des Jahresplanes und Wochenprogrammes fordert eine gute Zusammenstimmung der beiden Kindergärtnerinnen. Aus der Kultur, dem Kulturgut der lokalen Minderheit und des Vaterlandes (Gedichte, Märchen, Kinderlieder und Reime, Volksspiele) organisiert sie mit Hilfe der bewusst aufgebauten Thematik eine spezifische Erziehung. Je nach der entfaltenden Sprachkenntnisse wird die Wochen und Tagesordnung elastisch gestaltet.

Förderung der Nationalitäten-Sprache

Unsere tägliche Erfahrung in den Nationalgruppen, daß die Minderheiten-Kindergartenpädagoginnen ein schweres Problem bewältigen müssen, bei der Förderung der Nationalitäten-Sprache. Die Kinder kommen mit verschiedenen Sprachkenntnissen in den Kindergarten. Immer weniger sprechen die Minderheitensprache als Muttersprache, einige kaum, die meisten nur ungarisch. Unsere Erfahrung, daß die Eltern die Muttersprache nicht sprechen, in der Familie kann man noch Großeltern finden, die die Sprache sprechen, die Bräuche und Traditionen noch pflegen. Unsere Aufgabe ist deshalb aktive Zusammenarbeit mit dem Familienhaus, den Großeltern und ihre Hilfe und Unterstützung zu bitten.

Traditionen, Feste

Unsere Nationalitätengruppen sind zweisprachig, deshalb müssen wir bei dem Teil des Erziehungsprogrammes „Traditionen und Feste“ auch folgende Aufgaben erfüllen: Die betonte Aufgabe, und Ziel der Nationalitäten-Erziehung ist die Pflege der Minderheiten-Kultur und Sprache. Wir müssen die Herkunft der lokalen Volks-Bräuche kennen, deren Wesen und Symbole. Wir bauen in der Erziehungslauf Unserer Nationalitäten-Kindergartengruppen alle Werte ein, welche unsere Umgebung bewährt hat, und für die

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Altersgruppen übergebar ist. Vom Eintritt in den Nationalitäten-Kindergarten bauen wir in den Erziehungslauf all die (Mit Hilfe der von den Großeltern und Eltern gesammelten).

Werte ein, in denen die verschiedenen Gegenstands-Andenken vorhanden sind. Da erkennen die Kinder die charakteristischen Kleidungsstücke, Gebrauchsgegenstände der Nationalitäten die sie im gegebenen Falle, auch benutzen. Wir versuchen eine gelöste und sichere Stimmung zu schaffen, damit die Feste nicht steif und eingeübt wirken.

Deutsche Nationalitäten-Gruppe

- Martinstag: Umzug mit Lampionen, Papierlaternen in Begleitung der Eltern, angeschlossen an die Veranstaltung der Nationalitäten-Grundschule.
- Nikolaus: Nikolauserwartung: Lieder, Gedichte in der Gruppe.
- Weihnachten, Weinachtsvorbereitung in der Gruppe: Anfertigung von Adventkränzen, Lebkuchen backen, Geschenke vorbereiten, Lieder, Gedichte, Reigen in der Gruppe.
- Fasching: Bereitung von Masken, Dekorationen. Lieder, Gedichte, Reigen, Einkleidung in Maskenkostüme, Aufrechterhaltung der Volksgebräuche.
- Ostern: Eierbemalung, Eierbaum aufstellung mit Frühlingszweigen, Geschenklegung in Nester.
- Muttertag: Gedichte und Lieder-lernen, Geschenke Vorbereitung, Fest in der Gruppe.
- Großelternnachmittag, Familienfest: mit von den Großeltern bekannten Spielen, Liedern, Reigen, Zubereitung einfacher schwäbischer Gerichte, Gestaltung und Erhaltung der Nationalitäten-Identität in den Kindern mit Hilfe der Großeltern, ihrer Erinnerung und Wissens.

Charakteristik des Fortschrittes am Ende des Kindergartenalters als Wirkung der Erziehung in der Familie und im Kindergarten

Es soll sich ein gefühlvolles Verhältnis bilden gegenüber der Nationalitätenkultur und Sprache. Man soll die lokalen festlichen Bräuche, Traditionen, sachliche Werte der Kultur kennenlernen, diese verehren und schätzen. Das sich gesund entwickelnde Kind soll sich seinen persönlichen Fähigkeiten entsprechend in der Nationalitätensprache in den Grundformen des Umganges in kurzen Sätzen gut ausdrücken können. Es soll aus der Nationalitäten-Kultur entnommene Lieder, Märchen, Gedichte, Reigen, Spiele kennen.

Aufgaben des Institutionsleiters und der Nationalitäten-Pädagogen

- Fortlaufende und inhaltvolle Zusammenarbeit und Beziehungssystem ausüben und fördern mit den Nationalitäten-Selbstverwaltungen.
- Zusammenarbeit mit den Eltern und Großeltern mit Empathie führen.
- Sicheren und engen Gefühlskontakt schaffen und darbieten.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- Die Kinder sollen am Anfang der Erziehung im Nationalitäten- Kindergarten sich mit solcher Umgebung treffen, die mit Gewohnheiten, Sinnbildern und Symbolen der von schon vorhandenen Traditionen aufgebautem System erfüllt, und hiermit die Zusammengehörigkeit mit der Nationalitäten-Gruppe vertieft.
- Es sollen solche Tätigkeiten und Aufgaben gestellt werden, die die Interesse der Kinder aufwecken, und in natürlicher lebenssituation die Erkennung der Kultur und
- Nationalitäten –Traditionen ermöglichen.
- Gestaltung elastischer Tages-und Wochenordnung.
- Mit Berücksichtigung der aus alters- und persönlichen Besonderheiten stammenden Kenntniss der Sprache ist es nötig aus innerer Motivation gestaltetes Fördersystem zu bilden.
- Mit systematisch zurückkehrenden kommutativen Gelegenheiten, Tätigkeiten ermöglichen mit Nachahmung die Sprache betätigen, üben fortdauernd während des ganzen Erziehungstages, z. B: Ankunft, Spaziergang, Ausflug, Freizeittätigkeit, Spiel, Arbeit.
- Natürlich fortlaufende Selbstbildung, Teilnahme an Weiterbildungen im Interesse des hohen Neveaus der Nationalitäté-Erziehung.

Kontakte aus Gründen der spezifischen Aufgaben der Nationalitätengruppen

Wir haben guten Kontakt mit den in der wirkenden Deutschen und Serbischen Minderheiten-Selbstverwaltungen. Nicht nur im Bereich der finanziellen Unterstützung, sondern auch der Vererbung der Kultur. Im Kindergarten hat die Kindergruppen des Serbischen Klubs ihren Sitz, die Deutsche Minderheiten-Selbstverwaltung finanziert mit großer Aufmerksamkeit die ganzen Kosten der Lehre einer Kindergarten-Pädagogin im Nationalitäten Studium. Wir bemühen uns, das unsere Kinder mit Erfolg auftreten mit Gesang, Tanz und Gedichten bei unseren Veranstaltungen .Bei verschiedenen Schwierigkeiten unserer Nationalitäten-Gruppen sind die Minderheiten-Selbstverwaltungen immer sehr hilfsbereit. Wir führen gute Zusammenarbeit mit den pomazer den freuen und budapester serbischen Nationalitäten-Grundschulen. Die weiterhaltung und Förderung dieser Aufgaben ist auch in Zukunft sehr wichtig: Gegenseitige Programmkentnise, Erwartung der Schulen, vorbereitung der Kinder auf das Schulleben.

Art der Zusammenarbeit: Gegenseitige Besuche, Hospitationen, Einladung der Lehrer auf Eltern-Besprechungen, gemeinsame Programme, Teilnahme an Festen, Kontakte der Arbeitsgemeinschaften, gemeinsame Weiterbildungen. Im Förderungsplan unseres Kindergartens haben wir uns eine Kontaktaufnahme mit dem Lehrstuhl für Volksmusik der Pomázer Musikschule vorgenommen, die uns unterstützen würde bei unseren Veranstaltungen mit Musikbegleitung, weiterhin mit Vorstellungen verschiedener Musikinstrumenten, verbunden mit Kozertveranstaltungen, somit würde die Förderung unserer musikalischen Erziehung sehr begeholfen.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Васпитање (образовање) групе националне мањине

Забавиште за васпитавање деце националне мањине мора поред основног државног програма образовања приликом припреме програма за образовање (васпитавање) локалног – месног забавишта узети у обзир и директиве образовања у забавиштима националне мањине. Ове директиве оправдавају основна начела рада педагога на својствени начин у забавиштима националне мањине. Овај допунски докуменат оквирно прописује и обезбеђује уважавање права националне мањине, надаље својственост локалног забавишта.

Оно што је директивима одређено осигурава могућност педагошких настојања од стране забавишта-група националне мањине, надаље уважавања слободе педагошке методике код педагога у забавиштима.

Циљ и задатак забавишта националне мањине

Циљ образовања у забавиштима је подељен у две групе, с једне стране очување културе националне мањине, као и одржавање-неговање исте. На овај начин можемо остварити основу у забавишту, односно изградњу узајамних веза и дејства између култура.

Наше забавиште располаже прошлошћу од више деценија у очувању националног језика. У забавишту Мешедомб функционише немачка мањинска група од 1978. године, док у забавишту Мешевелђи од 1980. године функционише српска мањинска група. Састав група је различити, како по пореклу, тако и по године старости.

У групама споменутих забавишта се национално образовање врши на српском и немачком језику, као и на мађарском језику. У оквиру делатности забавишта оба два језика долазе до изражаја. Размер примене два језика зависи од познавања језика дечје групе, што значи од почетка похађања групе према програму образовања. Акцент се у највећој мери ставља на развој језика националне мањине.

Педагог забавишта помоћу свесно израђеној тематици организује образовање тј. наставу и користи изворе богатства националне културе (песмице, бајке, дечије песме, приче, народне игре). Задатак педагога је да деци представи традицију и културу националне мањине са очувањем и наслађем.

У зависности од језичке ситуације у складу са природним процесом учења језика флексибилно распоређује и планира дневни и недељни ред групе.

Обезбеђује околности за очување матерњег језика.

Припрема децу за даље школовање на матерњем језику.

Потпомаже у формирању и развоју идентитета националне мањине.

Развој матерњег језика

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Свакодневно се у животу наших група, односно у пракси сусрећемо са чињеницом колико је педагогу развој матерњег језика заправо сложиви проблем. Деца доласком у забавиште располажу различитим нивоем језика. Све је мањи број оних којима је језик матерњи, све мање говоре на матерњем језику, односно има и таквих који само говоре мађарски. На основу наших искустава све је мање родитеља који са својом децом говоре на матерњем језику. Препознатљиво је да деда и бака стоје иза тог очувања језика, обичаја, традиције, на основу чега сматрамо да нам је и задатак да и са њима активно одржавамо контакт и затражимо њихову помоћ и подршку. Желимо да и они у активностима групе чешће учествују на оваквим програмима нпр. на празницима, односно послеподневним програмима, где наши педагози могу са родитељима да учествују.

Развој и очување идентитета националне мањине у деци би требало да се одржи уз помоћ успомена и знања родитеља.

Традиције, празници

Наше групе су двојезичне, због тога у поглављу нашег програма карактера локалног образовања под називом „Традиције, празници“ се морају одредити следеће:

Истакнути циљ и задатак образовања тј. васпитавања групе националне мањине је очување традиције, културе као и језика националне мањине. Морамо бити упознати са пореклом месних народносних обичаја, односно са суштином и симболом постојања.

У циклусу и процесу образовања групе дате националне мањине настојимо да истакнемо све вредности на основу којих се може то знање предати одређеној генерацији.

Од првога корака закораченим у забавишту настојимо да обезбедимо такву околност у којој се можемо сусрети са свим могућим симболима и предметима (сакупљених уз помоћ родитеља, бака) дате националне мањине. На основу тога деца могу препознати специфичне народне ношње, предмете свог народа, које предмете по потреби и користимо.

Настојимо обезбедити такву околност за време празника, да славље празника буде што слободније без напетости и неке ригорозне озбиљности.

Немачка група

- Слављење празника „Ернтеданфест“
- Дани Мартон: поворка са родитељима, надовезајући се на празник немачке Основне школе
- Св. Никола – Нигло: Песме Деда Мреза, песмице у групи
- Припрема за слављење Божића групи: сађење пшенице, припрема Адвенти венца, припрема колача са медом, припрема поклона, песме, песмице, причице.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- Маскенбал: припрема маски, припрема украса, песме, причице, песмице, стављање маски. Понављање народне традиције помоћу фигурице „Ферко Маскенбал“.
- Ускрс: бојање јаја, постављање дрвета са јајима и пролећног граном, постављање поклоне у гнезда.
- Дан Мајке: учење песме и песмице, припрема поклоне и слављење празника у групи.
- Послеподне са дедом и баком, родитељски дан: дружење са дедом и баком и играма, песмицама, причама које и они знају, припремање швабских специјалитета. Остваривање идентитета и одржавање истог у детету уз подршку деде и баке и помоћ њиховог сећања и знања.
- Наш град Помаз је у побратимству са насељем Оберхаусен-Рхеинхаусен у Немачкој. Са тим насељем редовно одржавамо активан и пријатељски однос, као и са Удружењем за Немачку Националну Културу из тог насеља. Приликом њихове посете нашем граду Помазу нас увек испоштују и посетом нашег забавишта Меседомб, као и немачку групу, надаље потпомажу нас и финансијски.
- Сваке године у првој недељи јуна месеца одржавамо Дани Уметности Националних Мањина на којима учествују и посећују сва тренутна и бишва деца забавишта Мешевелђи и Мешедомб.
- Преко разних конкурса имамо прилику да нашу групу немачке мањине посећују и деца из Немачке. За период од месец дана имају прилике да буду део живота групе, да упознају начин и ток живота, док истовремено уз њихово присуство наша деца интензивније могу слушати и користити немачки језик. Овом новом могућношћу смо се веома радовали, па смо веома жељни да се то и у будућности настави.
- Број обичаја и традиције у васпитавању смо повећали. Недељно организујемо немачку плесачницу у немачкој групи.

Српска група

- Дочек Св. Николе у последњој недељи месеца децембра. На почетку месеца се слави Св. Никола (5-ога децембра) приликом чега су српска деца јасно упозната да стиже Деда Мраз. Сам дочек је пун ишчекивања са циљем да се празник прослави. Деца приликом тога припремају разне поклоне, уче песмице и мелодије. Знају да са њим могу говорити на српском језику.
- Српски Божић 6. јануара. Обичаји на дан Бадњег дана: постављање сламе са поклонима у собама групе. Припрема колача са симболима, припрема Чеснице са новчанићем, песме, мелодије, песмице, причице у групи.
- Ускрс: припрема и фарбање јаја, пуцкетање кукуруза, печење и припрема Буздован колача, песме, мелодије, причице. По традицији се слави са српским забавиштем у Будимпешти.
- Ђурђевдан: излет са родитељима, баком и дедом. Организовање игара, разговори и дијалог о пролећу, песме, мелодије, игре.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- Провод једног послеподнева са баком и дедом, породични дан: игра, песма, прича са баком и дедом, припрема једносвнијих српских кухињских специјалитета.
- Сваке године одржавамо Дан Уметности Народа у оквиру забавишта и то у првој недељи месеца јуна.

Карактеристике развоја детета до краја периода у забавишту, резултат васпитања у породици и у забавишту

Према култури свог народа и језика мора се изградити један емотивни однос.

Деца морају упознати локалне обичаје на празницима, вредности предметне културе, односно научити начин поштовања, и толеранције истих.

Дете у зависности од јединствених способности развоја треба се изјаснити на свом језику преко којег ће приказати основни облик везе, и све то у комуникацији од кратких реченица.

Дете мора познавати и препознати мелодије, песме, приче, игре које проистичу из своје културе.

Задаци руководиоца институција и педагога забавишта за националну мањину:

- Морамо настојати на развоју поштовања народа различитог порекла као и народа дате националне мањине надаље на развоју дисциплине у остваривању људских веза
- Морамо развијати оне способности које су основа у остваривању даљих успешних резултата у језичким школама
- Одржавање сталног и трајног контакта са мањинским самоуправа, развој и остваривање сарадње
- Усмеравање и одржавање емпатије и сарадња са родитељима и дедом и баком
- Остваривање и пружање сигурне и блиске емотивне везе са децом
- Од самог почетка образовања и васпитавања у забавишту националне мањине треба све обичаје, културу и систем симбола који проистичу из традиције очувати и одржавати у датим околностима које доживљава дете, преко чега ће оно себе препознати и бити емотивно везан за своју националну заједницу
- Обезбедити све оне деталности, активности и задатке помоћу којих ће се заинтересованост детета повећати и пробудити знатижељом, која ће сама по себи омогућити детету да препозна и упозна културу и традиције.
- Флексибилно увођење дневног и недељног реда
- Узимање у обзир ниво и степен знања језика независно од године старости и знања појединца, надаље према томе израдити један унутрашњи систем развоја и мотивације за учење језика
- Обезбедити могућност усвајања језика у констатним и трајним ситуацијама које ће се понављати, надаље обезбедити путем таквих активности и дешавања које прате цео ток дневног рада на васпитању и образовању као на пример: долазак,

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

поздрављање, неговање, комплексне активности, шетње-излети, слободно време, игре, радови.

- Константни самостални развој педагога – учествовање на разним обукама у циљу одржавања високог нивоа образовања и васпитавања за групе националне мањине.

Односи и контакти који проистичу из јединствених задатака за групе националних мањина

Контакти и односи се базирају на сарадњи са Српском мањинском самоуправом у Помазу, Задужбином за Српску мањину у Помазу, Немачком мањинском самоуправом у Помазу, Друштвом за немачку културу. Не располажемо само финансијском подршком, већ и подршком на пољу одржавања и наслеђа националне мањине.

Настојимо да наша деца на приредбама које се организују на регионалном нивоу, нивоу града и самог забавишта наступају успешно песмом, игром, плесом, и песмицама. Кад год да се појави нека потешкоћа у животу и деловању групе неке националне мањине дата мањинска самоуправа са добром вољом потпомаже и излази нам у сусрет са подршком.

Сарадња нашег забавишта са српском и немачком Основном школом у Будимпешти је веома добра. Узајамно делимо знање и информације о наставном програму приликом чега нам се обраћају захтевима које настојимо да испунимо што и сматрамо нашим задатком.

Облик сарадње: узајамна посета, хоспитације, позив ученика на родитељске састанке, учествовање и наступ на заједничким програмима, празницима, одржавање контакта између заједница на стручном пољу, заједничке обуке за подегаге који долазе из матичне земље.

Истовремено сарађујемо и са Музичком Уметничком Школом Ватаји-Телеки, односно са одсеком-смером за народну музику који нас подржавају у одржавању музичке наставе у забавишту, надаље чији оркестар самог одсека уживо учествује и наступа на разним приредбама, програмима.

11. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja részletesen tárgyalja azokat a testi, lelki és szociális fejlettségi jellemzőket, amelyeket az óvodáskorú gyermekek többsége elér a családi nevelés, az óvodai nevelés és a belső érés következtében 6-7 éves korára. Ez az érettség megnyilvánul a gyermekek mozgásában, játékában, a szociális életükben és az ehhez kapcsolódó kommunikációban, az anyanyelv használatában, a környezet ismeretében, a számok világában, valamint a mesék, a mondókák, és a versek birodalmában való jártasságukban.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- A fizikai, testi változások a legszembetűnőbb jelei az iskolaérettségnek, melyek ebben az életkorban radikálisan jelentkeznek a gyerekeknél. A test arányai megváltoznak, s ennek következtében a gyerek fizikai képességei is. Nem csupán a nagy, aktív mozgásokban jelennek meg új elemek, mint például az, hogy tud szökdecselni, fél lábon ugrálni, labdát dobni és elkapni, hanem a legaprólékosabb mozgásokban is finomodik az ügyessége, tud már csomót és masnit kötni, gombolni, varrni.
- A szociális viselkedésben is fejlődés tapasztalható. A gyerek belső világa erősebb lesz a külsőhöz képest. A barátságai már hosszabb ideig tartanak, elfogadott tagja az egész csoportnak. Arra is van már érzéke, önuralma, hogy másokra figyeljen (szót fogadjon). Ajánlott tevékenységbe be tud kapcsolódni. Képes arra, hogy különböző helyzetekhez alkalmazkodjon, utasításokat hajtson végre, kötelezettségeket vállaljon, melyeknek teljesítése örömet okoz, önbizalmát növeli.
- Alkotó tevékenységeiben is megfigyelhetjük az érettség jeleit. Rajzaiban törekszik a tudatos komponálásra, figyelme a vonalról a felületre, a színekre helyeződik át, részletesebben kidolgozott emberformát rajzol, rajzaiban megtalálható a szimmetria.
- Érzelmi élete is sokkal összetettebbé válik. Szereti elmesélni vágyait, szeret sugdolózni, titkot tartani; mindez azt mutatja, hogy kezd különbséget tenni a külső és a belső világ között, a kívánság és a valóság között. Érzelmeit jobban kezeli, kevésbé adja át magát viharos érzéseknek, nyugodtabbá, kiegyensúlyozottabbá válik.
- Gondolkodásában is új tartalmak jelennek meg. Az iskolaérett gyerek képes igazi kérdéseket feltenni, koncentrálni szabadon vállalt munkájára, valamilyen feladatra, tárgyra, összefüggésekben gondolkodni, valamit pontosan megmagyarázni, folyamatosan tisztán beszélni. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, környezetéről. A gyermekben kialakul az ok-okozati összefüggések meglátása, helyesen használja a múlt időt, emlékezete tudatosává válik. Mindezek képessé teszik őt arra, hogy a későbbiekben új gondolati struktúrákat fogadjon be.

A fejlődési jellemzők részletes leírása, melyet az Alapprogram hivatkozott része tartalmaz, mellékletben megtalálható nevelési programunk végén.

12. Az intézmény partnerkapcsolatai, átmenetek

A családból a bölcsődébe vagy az óvodába való átmenet, illetve az óvodából az iskolába való átmenet minél zökkenőmentesebbé tétele a fejlődés töretlenségét segíti elő. Ezért tartjuk fontosnak, hogy az óvoda megfelelő kapcsolatrendszert alakítson ki azokkal a személyekkel, intézményekkel, akik a gyermekek harmonikus fejlesztésében segítséget tudnak nyújtani.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az óvodai nevelés feladata, hogy a gyerekek előtörténetét megismerje az óvodába kerüléskor. A gyermek minél pontosabb ismerete az egyéni bánásmód alkalmazásához elengedhetetlen. A szülővel folytatott beszélgetésben az óvodapedagógus megtudja, hogy mi történt a gyermekkel 3 éves koráig.

Család, bölcsőde, óvoda

Az intézményes nevelés a családi nevelés kiegészítője, ezért leglényegesebb a családokkal való együttműködés, őszinte kommunikáció megvalósítása a nevelőmunkánk során.

A szülővel való jó kapcsolat kialakításával segíteni tudjuk a beszoktatást és az óvodai mindennapokat is.

A szülőkkel olyan partneri kapcsolat kialakítására törekszünk, amely lehetővé teszi, hogy óvodásaink az együttnevelés eredményeképpen saját ütemükben, harmonikusan fejlődjenek. Valamennyiünk számára feladat, akik az intézményben dolgozunk, a gyermekek feltétel nélküli elfogadása, a családok segítése. A tudomásunkra jutott személyes információkat megőrizzük, és az óvodában keletkező belső információkat sem szolgáltatjuk ki.

A beszoktatás meghatározza a gyermekek érzelmi kötődését az óvodához, óvónőihez.

Az óvodakezdekskor megismertetjük a gyermekekkel és a szüleikkel óvodánkat, programunkat. Figyelünk arra, hogy a szülő és gyermeke első élménye pozitív és maradandó legyen. Elegendő időt adunk a beszoktatásra. Biztosítjuk a fokozatos átmenetet és lehetővé tesszük a szülővel együtt történő beszoktatást.

A gyermekek egy része óvodás éve előtt bölcsődébe jár. Ők már ott találkoznak az intézményes neveléssel, így általában a tömeges jelenlét, a közösségi szokások megléte számukra nem meglepő. Ugyanakkor az új közösségbe való beszokáshoz nekik is időre van szükségük, így az óvodai beszoktatás a bölcsődéből érkező gyermekek esetében is lehetőleg folyamatosan, szülővel együtt történik. Építünk a bölcsődében kialakult jó szokásokra, a bölcsőde hasznos információkat adhat a gyermekek óvodáskor előtti fejlődéséről.

Óvodáink nyitottsága lehetővé teszi a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek a pedagógiai munkánkba.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők a gyermekek fejlődéséről rendszeres, részletes és érdemi tájékoztatást, a neveléshez tanácsot, segítséget kapjanak.

A kapcsolattartás lehetséges formái, melyeket változatosan alkalmazunk:

- Szülővel együtt történő beszoktatás
- Szülői értekezletek
- Családlátogatás indokolt esetben
- Fogadóórák

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- Szóbeli tájékoztatás a napi aktualitásokról
- Adventi barkács délután, gyermeknapi családi délután
- Nyílt óvodai ünnepek (pl. anyák napja, nagycsoportosok ballagása, stb.)
- Szülői Szervezettel való együttműködés
- Nyílt napok
- Kirándulások, stb.

Általános iskolák

Feladatunk a gyermekek iskolára való alkalmassá tétele, mely folyamat jellegű, az óvodába lépéssel veszi kezdetét. Figyelembe vesszük a gyermekek biológiai, pszichológiai és szociális érési folyamatait, mivel ez a tanulás alapja. Az érettség a fejlődés előfeltétele. Az érés és a tanulás együtt alkotják a fejlődést.

Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet megkívánja az óvodák és az iskolák nevelőmunkájának összehangolását, a két intézménytípus együttműködését. Az óvodák és az iskolák kapcsolatában kölcsönös nyitottságra törekszünk, és arra, hogy érvényesüljön a kölcsönös bizalom, egymás munkájának ismerete.

A város általános iskoláival hagyományosan jó a kapcsolatunk, az óralátogatásoknak, szerepléseknek, meghívásoknak sokéves hagyománya van. További terveinkben is szerepel a bevált hagyományok ápolása és újabb kapcsolatépítő alkalmak teremtése.

Egyéb intézmények

Óvodáink helyi sajátosságaik következtében más intézményekkel is ápolnak kapcsolatokat. Ezekre néhány példa:

- Teleki-Wattay Művészeti Iskola

Évente több alkalommal látogatunk el a Teleki-Wattay Művészeti Iskola ünnepi hangversenyeire. Óvodai zenei nevelésünket támogatják. Érdeklődő óvodásainknak zeneovit szerveznek.

- Pedagógiai Szakszolgálat

Szoros az együttműködésünk. Továbbképzéseiken, esetmegbeszéléseiken, tájékoztatóikon részt veszünk. Leginkább iskolaérettségi vizsgálatra kerülnek hozzájuk a gyermekek, de számtalan esetben a tanácsukat kérjük egy-egy gyermekkel kapcsolatban is. Gyerekeink fejlesztésében részt vesznek, ha erre szükség van (fejlesztő foglalkozások, családterápia, pszichológiai segítség). Sajnos a kapacitásuk nem elégséges a problémás gyermekek ellátására

- Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár

A gyermekek életkorának, érdeklődésének megfelelően részt veszünk színházi, bábszínházi előadásaikon, illetve könyvtári foglalkozásokon.

- Nemzetiségi önkormányzat, egyesület

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az óvodavezető és a nemzetiségi óvodapedagógusok feladata a kapcsolattartás.

A Pomázi Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Pomázi Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület, a Pomázi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat és a Pomázi Szerb Kisebbségért Alapítvány részt vesz a nemzetiségi csoportok, ill. óvodánk életében, nyomon követi és támogatja hagyományainkat.

- Egyház

Az óvoda világnézeti nevelés tekintetében semleges. A helyi egyházakkal jó kapcsolatot tartunk fenn a hit- és vallásoktatás megszervezésének érdekében, amennyiben erre szülői igény van. A működés feltételeit az óvoda biztosítja.

- Környezetünkért Óvodai Egyesület
- Szentendrei környezeti munkaközösség stb.

Fenntartó és óvoda kapcsolata

A városi önkormányzat az intézményünk fenntartója. Fontosnak tartjuk, hogy a fenntartó megismerje, és szükség szerint képviselje az intézmény szakmai érdekeit.

A folyamatos kapcsolattartás eredményeképpen jobban megértjük a fenntartó által hozott intézkedések okait és céljait és hatékonyabban tudjuk képviselni azokat.

13. Gyermekvédelem

A közoktatási törvény a működés rendjéről szóló fejezetben meghatározza, hogy a nevelési-oktatási intézmény egyéb feladatai mellett ellátja a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat.

- felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat
- pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását a gyermekjóléti szolgálat segíti
- a gyermekvédelmi tevékenység kötelezően beépül az intézmény pedagógiai programjába

Célunk: A gyermek személyiségének, emberi méltóságának tiszteletben tartása, védelmének biztosítása a fizikai és a lelki erőszakkal szemben.

Az óvodai nevelés egységes folyamat, ami a gyermek 3 éves korától iskolába lépéséig tart. A szülők a jogszabályok szerint kötelesek a gyermekeket óvodai nevelésben részesíteni legalább napi négy órában.

A gyermekek eltérő szociokulturális háttérrel érkeznek az óvodába, ezért nagyon fontos, hogy az óvodapedagógusok megismerjék a családokat. A nevelés elsődleges színtere a család, ezt egészíti ki az óvodai nevelés. Akkor lesz hatékony az együttműködés, ha a szülők és az óvoda között bizalom alakul ki. Mivel mindennap találkozunk a szülőkkel, toleráns, odafigyelő magatartással az apró jeleket is észre tudjuk venni, és tudunk segíteni. Szükséges figyelni a gondozást, a nevelést, a szülő elfoglaltságát, az érzelmi biztonságot/annak hiányát, a különélést/válást, a szorongást, a kötődést, a gátlásokat, a

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

beilleszkedési nehézségeket, a szocializáció folyamatát, a családlétszámot, az értelmi fejlettséget. Figyelni kell továbbá a gyermek játékaira, közösségi kapcsolataira, az alvászavarokra, az evészavarra, a szociális érettségre vagy éretlenségre és arra, hogy a tanköteles korú gyermek rendszeresen jár-e óvodába, nem hiányzik-e indokolatlanul. Ez minden óvodapedagógus kötelessége.

Óvodai szinten a gyermekvédelmi feladatokat a gyermekvédelmi felelősök látják el. Az óvónők jelzései alapján beszélgetéssel, szükség szerint családlátogatással feltérképezik a problémát, és közreműködnek a megoldásban. Amennyiben nem sikerül elrendezni a kialakult helyzetet, felveszik a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálattal, vagy a probléma súlyosságát mérlegelve más hatósággal.

Az 1997. XXXI. törvény a gyermekek védelméről rendelkezése alapján:

n)⁴⁹ veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza,

Veszélyeztetett az a gyermek, aki valamilyen magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében gátolt, vagy akadályozott.

67/A. §⁴⁸⁹ (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c)⁴⁹⁰ a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c)⁴⁹⁰ a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészség fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

Gyermekvédelmi felelőseink tanácsadással, a lehetőségeik megismertetésével segítik a családokat abban, hogy igénybe tudják venni az önkormányzat segítségét. Jelzéseink nyomán gyakran kapnak segítséget az arra rászoruló óvodás gyermekek családjai /rendszeres és rendkívüli segélyek a nevelés támogatásához, szakszolgálati ellátás, pszichológus/.

A gyermekvédelmi munkát az óvoda vezetője felügyeli.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

14. Szakirodalom

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94.§ (1) bekezdése
2. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelete
3. A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X.8.) EMMI rendele
4. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete
5. Az óvodavezetők kézikönyve I-IV. OKKER
6. B. Méhes Vera (1993): Az óvónő és az óvodai játék. Calibra, Budapest.
7. Bagdy Emőke és Telkes József (1988): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
8. Bakonyi Anna (1997): Irányzatok és alternativitás az óvodai nevelés területén. Tárogató
9. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest.
10. Balázsne Szűcs Judit: Miből lesz a cserebogár? Alex-typo
11. Balázsne Szűcs Judit és Szaitzne Gregorits Anna (1998): Szabadon, játékosan, örömmel. A komplex foglalkoztatás kézikönyve. Szort Bt., Budapest.
12. dr. Balogh Katalin (1992): Kudarc nélkül az iskolában. Alex-typo
13. Bruno Bettelheim: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Gondolat kiadó, Budapest, 1988.
14. Dr. Buda Béla: Az empátia – a beleélés lélektana. Gondolat kiadó, Budapest, 1980.
15. Chászárné Simon Alice (1990): Ősszel iskolás leszek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
16. Chrappán Magdolna és Fábián Katalin (2007): Tevékenységközpontú óvodai nevelési program. Fabula Humán Szolgáltató Bt., Budapest.
17. Chrappán Magdolna és W. Mikó Magdolna (2006): A tevékenységközpontú óvodai program pedagógiai és pszichológiai háttere. Fabula Humán Szolgáltató Bt., Budapest.
18. Csabay Katalin (1993): LEXI. PSzM projekt Programiroda.
19. Csabay Katalin (1997): LEXI iskolás lesz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
20. Dömötör Tekla (1998): Magyar népszokások. Corvina Kiadó, Budapest.
21. Epochális rendszerű óvodai nevelési program. Szerk.: Vargáné Szabó Györgyi. Debrecen, 1997.
22. Epochális rendszerű tanulási folyamat az óvodában. Szerk.: Vargáné Szabó Györgyi. Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet, Debrecen, 1992.
23. Forrai Katalin (1991): Ének az óvodában. Editio Musica, Budapest.
24. Dr. Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok az óvodában. OKKER Kiadó
25. Játék és feladatgyűjtemény az epochális rendszerű tanulási folyamathoz. Szerk.: Vargáné Szabó Györgyi. Debrecen, 1994.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

26. Dr. Kalas György (1996): Egészséges életmód és környezetbarát életmód alapozása az óvodában. Reflex Környezetvédelmi Egyesület.
27. Kálmán Zsófia: Játsszunk együtt. Origó Kiadó.
28. Kis Jenőné (1998): Alternatív lehetőségek a zenepedagógiában. Tárogató Kiadó
29. Körmöci Katalin (2007): A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában. Fabula Humán Szolgáltató Bt., Budapest.
30. Kovács György és Kovácsné Bakosi Éva (2003): Játék az óvodában. Didakt Kft., Debrecen.
31. Kalmár Magda (1978): A kreativitásfejlődés jelentősége a személyiség alakulásában. In.: Óvodai Nevelés 1978/2. 53-57
32. Mérei Ferenc és V. Binét Ágnes (2003): Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest.
33. Mit? Miért? Hogyan? Módszertani füzet óvodapedagógusoknak. Kondicionális képességek fejlesztése és mérése. Összeállította: Gergely Ildikó. Redact 2000 BT Kiadó, Budapest, 2004.
34. Mit? Miért? Hogyan? Módszertani füzet óvodapedagógusoknak. Sokmozgásos testnevelési játékok. Összeállította: Gergely Ildikó. Redact 2000 BT Kiadó, Budapest, 2004.
35. Montágh Imre: Tisztbeszéd. Népművelési Propaganda Iroda
36. Montágh Imre: Gyermekszínjátékok. Népművelési Propaganda Iroda
37. Murayné Szy Éva: Játékos beszédnevelés. Múzsák Közművelődési Kiadó
38. Nagy József (2007): Kompetencia alapú kritériumorientált pedagógia. Mozaik Kiadó, Szeged.
39. Nagy Jenőné (1996): Programkészítés, de hogyan? NAT-TAN sorozat OKKER, Budapest.
40. Óvodai Nevelés 1990. 6. szám
41. Pappné Gazdag Zsuzsa: Tartásjavító, izomerősítő és nyújtó, valamint mozgásügyességet fejlesztő gyakorlatok óvodások és általános iskolások számára. Flaccus Kiadó, 2003.
42. Dr. Perlai Rezsőné: A matematikai nevelés módszertana
43. Sugárné Kádár Júlia: Beszéd és kommunikáció az óvodás- és kisiskoláskorban Akadémia Kiadó, Budapest 1985
44. Susanna Miller: Játékpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
45. Szolga Sándor: Nem verbális kommunikáció. Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.
46. Vekerdy Tamás: Kicsikről nagyoknak I. Park Kiadó.
47. Vekerdy Tamás: Az óvoda és az első iskolai évek a pszichológus szemével. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989.
48. Villányi Györgyné (1993): Játék a matematika? Tárogató Kiadó.
49. Vinczéné Bíró Etelka: Gyakorlóanyag a pöszeség javításához. Tankönyvkiadó.
50. Zilahi Józsefné (1996): Óvodai nevelés játékkal, mesével – elmélet és módszertan. Eötvös Kiadó.
51. Zsolnai László és Zsolnai József (1987): Mi a baj a pedagógiával? Tankönyvkiadó, Budapest.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

52. Köznevelési Törvény
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100190.TV
53. 326/2013. (VIII. 30.) Korm. Rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300326.KOR
54. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200020.EMM
55. Gyermekvédelmi Törvény
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99700031.TV
56. Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200363.KOR
57. Kompetencia alapú nevelési program valamennyi segédanyaga
58. Lépésről lépésre óvodai program

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
 többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

15. Legitimációs záradék

Az intézmény OM azonosítója: 202822	Készítette: óvodavezető P.h.
Legitimációs eljárás	
Véleményezte: Pomáz Város Német Nemzetiségi Önkormányzat	
Véleményezte: Pomáz Város Szerb kisebbségi Önkormányzat	
Egyetértését nyilvánította: Óvodák, Bölcsőde Szülői Szervezete	
Elfogadta: Nevelőtestület	
Jóváhagyta: Pomáz Város Önkormányzatának Képviselő- testülete	
Tájékoztatásul megkapták: Szülői Szervezetek Pomáz Város Német Nemzetiségi Önkormányzat Pomáz Város Szerb Kisebbségi Önkormányzata	
A dokumentum jellege: nyilvános	Állandó hozzáférési helye: nevelői szobák, vezetői iroda, irattár, Pomáz város honlapja
Hatályos: a kihirdetés napjától visszavonásig	
Iktatószám:	

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
 többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

1. sz. Melléklet

ESZKÖZJEGYZÉK

A 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről 7. számú mellékletében szereplő, a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló jegyzék alapján óvodánkban az alapvető eszközök többségében rendelkezésre állnak. A hiányzó vagy tönkre menő eszközöket lehetőségeinkhez mérten költségvetésünkből pótoljuk. Mindig a gyerekek által használt eszközök biztosítását tartjuk elsődlegesen fontosnak.

Az épületek és helyiségek az önkormányzat tulajdonát képezik, intézményünk pedig gazdaságilag nem önálló, így az esetleges bővítés, korszerűsítés eldöntése, kivitelezése nem a mi jogkörünk.

I. Az óvoda helyiségei					
Megnevezés	Hétszínvirág Óvoda	Napsugár Óvoda	Mesevölgyi Óvoda	Mesedombi Óvoda	Mesevár Óvoda
csoportszoba	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
tornaszoba	A Pomázi Nevelési Tanácsadóval közös használatú	nincs	nincs	nincs	van
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	van	nincs	nincs	nincs	van, orvosi szobával egyben
játszóudvar	van	van	van	van	van
óvodavezetői iroda	van	egyetlen sokoldalú használatú helyiség	nincs	egyetlen sokoldalú használatú helyiség	van
óvodavezető- helyettesi iroda	közös használatú helyiség				nincs

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

gazdasági vezetői iroda					
nevelőtestületi szoba	van				van
orvosi szoba	nincs	nincs	nincs	nincs	fejlesztő szobával együtt
gyermeköltöző	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
gyermekmosdó, WC	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
kiszolgálóhelyiségek	megfelelő számú és rendeltetésű	megfelelő számú és rendeltetésű	megfelelő számú és rendeltetésű	megfelelő számú és rendeltetésű	megfelelő számú és rendeltetésű
II. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai					
1. Csoportszoba					
óvodai fektető	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
gyermekszék	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
gyermekasztal	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
fényvédő függöny	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	redőny
szőnyeg	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés, elhasználódott	megfelelő számú
játéktartó szekrény vagy polc	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés, elhasználódott	megfelelő számú
fektetőtároló	egymásra tehető fektetőinkhez nincs rá szükség	egymásra tehető fektetőinkhez nincs rá szükség	egymásra tehető fektetőinkhez nincs rá szükség	egymásra tehető fektetőinkhez nincs rá szükség	van
élősarok állvány	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
hőmérő	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
óvodapedagógusi asztal	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
felnőttaszék	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	nincs	csoportonként 1

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

					db
eszköz-előkészítő asztal	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
textiltároló szekrény	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
edény- és evőeszköz-tároló szekrény	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	folyamatban
szeméttartó	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
2. Tornaszoba					
tornapad	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	megfelelő számú
tornaszőnyeg	megfelelő számú	van	van	van	megfelelő számú
bordásfal	megfelelő számú	nincs	nincs	nincs	megfelelő számú
óvodai többfunkciós mászó készlet	megfelelő számú	nincs	nincs	nincs	van
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	megfelelő számú	nincs	nincs	kevés	van
3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba					
a fogyatékoság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközökkel	megfelelő számú	kevés	kevés	kevés	kevés
tükör	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	van	van

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

asztal	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	van	van
szék	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	nincs	van
szőnyeg	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	nincs	van
4. Játszóudvar					
udvari homokozó	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	Az udvart EU szabványos játékokkal szerelte föl az önkormányzat 2008 decemberében.	Az udvart EU szabványos játékokkal szerelte föl az önkormányzat 2008 decemberében.	Az udvart EU szabványos játékokkal szerelte föl az önkormányzat 2008 decemberében	Az udvart EU szabványos játékokkal szerelte föl az önkormányzat 2008 decemberében.	Az udvart EU szabványos játékokkal szerelte föl az önkormányzat 2017-ben.
5. Óvodavezetői iroda	megfelelő felszereléssel van ellátva	nincs külön iroda	megfelelő felszereléssel van ellátva	nincs külön iroda	van
6. Óvodavezető-helyettesi, gazdasági vezetői iroda (több iroda esetén a felszerelések szükség szerint helyezhetők el)	megfelelő felszereléssel van ellátva	megfelelő felszereléssel van ellátva	van, felszereltségében hiányos	nincs külön iroda A közös használatú helyiség elavult eszközökkel van felszerelve.	nincs
7. Nevelőtestületi szoba	A szükségesnél kisebb a helyiség, ezért az előírtnál kevesebb asztal és szék.	nincs külön nevelőtestületi szoba	nincs külön nevelőtestületi szoba	nincs külön nevelőtestületi szoba	van

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
 többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

8. Orvosi szoba	megfelelő felszereléssel van ellátva	nincs orvosi szoba	nincs orvosi szoba	nincs orvosi szoba	fejlesztő szobával együtt
9. Gyermeköltöző	megfelelő felszereléssel van ellátva	megfelelő felszereléssel van ellátva	megfelelő felszereléssel van ellátva	Az öltöző kevés, a meglévők zsúfoltak, kevés bútorral ellátottak.	megfelelő felszereléssel van ellátva
öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	megfelelő számú
öltözőpad	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	megfelelő számú
10. Gyermekmosdó, WC	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	megfelelő számú
törülközőtartó	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	megfelelő számú
falitükör	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	megfelelő számú
hőmérő	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
rekeszes fali polc (fogmosótartó)	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	megfelelő számú
III. Tisztálkodási és egyéb felszerelések					
A megfelelő eszközök rendelkezésre állnak, bár egy részük nem az óvoda, hanem a szülők tulajdona (pl. ágyneműk)					
IV. A felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök					
Az alapvető eszközök rendelkezésre állnak.					
V. A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök					
1. Játékok, játékeszközök					

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
 többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

különbéle játékformák (mozgásos játékok, szerepjátékok, építő- konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás és bábozás, barkácsolás) eszközei	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	van
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	kevés	megfelelő számú	kevés	kevés	van
ének, zene, énekes játékok eszközei	megfelelő számú	kevés	kevés	kevés	kevés
az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	van
értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	van

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
 többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

ábrázoló tevékenységet fejlesztő (rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka) anyagok, eszközök	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	van
a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	van
munka jellegű tevékenységek eszközei	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	van
2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök					
video (lejátszó)	nincs	megfelelő számú	megfelelő számú	nincs	nincs
televízió	nincs	megfelelő számú	megfelelő számú	nincs	nincs
magnetofon	megfelelő számú	kevés (1 hiányzik)	megfelelő számú	kevés és rossz minőségű	van
diavetítő	megfelelő számú	nincs	nincs	nincs	nincs
vetítővászon	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	megfelelő számú	nincs
hangszer (pedagógusoknak)	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	kevés	nincs
hangszer (gyermekeknek)	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	kevés	hiányos, kevés
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	megfelelő számú	megfelelő számú	kevés	kevés	kevés

Megjegyzés: Az eszközlista a 2019. szeptember 1-i állapotot tükrözi.